

Oppisviesti

2/2016

43. vuosikerta

Helsingin työväenopiston opistolaisyhdistys ry

Sisällys

Puheenjohtajalta.....	3
Marraskuussa metsäpolula.....	4
Zachris Castrenin Ssäätiön kuulumisia.....	5
Opiston tulevaisuus – Hyvä elämä ja oppiminen.....	6
Opetusneuvos Aino Rytönen 90 vuotta Paljon onnea!.....	8
Hyväksi kotiompelijaksi opintokokonaisuus 3 vuotta - KANNATTIKO?.....	10
VIRUS – iänikuinen kumppani	12
Toimintaa kirjailijanimikkoseuroissa	14
Bio Hesperia.....	15
Meilahden maalauskurssista 2016	16
Akvarellikurssi Valamolla.....	18
Matkakertomus.. Maalauskurssi Elban saarella 2016.....	20
Iloa ja hiljaisuutta maalauskurssilla Italiassa.....	23
Seniorikerhon retki Marskin majalle.....	24
Iltahuvit Työväenopistolla.....	25
Lifelong Learning Pushkin Leningrad State University 3-5 June 2016.....	26
Lähde toimittajakurssille!.....	28
Vuosikokouskutsu.....	29
Elojuhlan viettoa palsta-alueella.....	30
Yhdistyksen 100-vuotisjuhlavuosi lähestyy – kolmas historiikki tekeillä.....	32
Opistolaisyhdistyksen Oppiskahvio.....	33
Yhdistyksen retket 2016.....	34
Jäsenedut.....	35
Kansalaisopistojen liiton KOL:n ansiomerkin saajat.....	36
Hallituksen ja toimikuntien jäsenet 2016.....	37
Jouluyönä isännän pöydässä.....	38

Puheenjohtajalta

*”Jälleen kerran syksy on tullut,
on aika odotella talvea.*

Ritva Nuutinen

Syystervehdys

Kesän ilmat olivat perin vaihtelevia, sadetta riitti melkein joka päivälle.

Mielestäni kesä on kuitenkin aina kesä ja tarpeen meille kaikille akkujen lataamiseksi syksyn ja talven varalle.

Mitä odotamme tämän syksyn alulta mennessämme kohti talvea?

Tulevia aikoja odotellessamme, olemmeko mieli virkeänä ja odottavana?

Opistossa tämän syksyn opiskeluvaihtoehtojen kirjo on laaja ja monipuolinen.

Sieltä löytyy varmasti jotain meille kaikille, vaikka joskus on vaikea valita juuri itselle sopivaa kurssia.

Yleissivistyksen tarve on laaja. Harrastukset ja opinnot antavat sisältöä arkipäivän jaksamiseen.

Henkinen ja fyysinen hyvinvointi kulkee käsi kädessä koko ihmisen elämän kaaren ajan, näistä muodostuu elämän kuulumamme.

Yhteiskunta vaatii yksilöiltä entistä enemmän mukautumista tämän päivän haasteisiin.

Tarvitsemme yhä enemmän tietotekniikan ja viestinnän taitoja jokapäiväisessä elämässämme.

Näitä kaikkia opiskelumahdollisuuksia opisto meille tarjoaa.

Opisto tarjoaa myös yhteisöllisiä osallistumismahdollisuuksia monin muodoin.

Näitä erilaisia tapahtumia opistolaisyhdistys järjestää ja tarjoaa opiskelijoille.

Järjestämme retkiä, kesälä palstatoimintaa, tapaamme opiskelijoita opiston järjestämissä tilaisuuksissa opiston eri alueilla.

Oppiskahvio on saavuttanut suuren suosion opiskelijoiden ja henkilökunnan keskuudessa. Kahviossa on hyvä levähtää kaiken kiireen keskellä tavaten toisia opiskelijoita.

Viimeaikoina olemme järjestäneet yhdessä opiston kanssa

vihteellisiä tilaisuuksia.

Tämän päivän haasteisiin kuuluu oleellisesti ihmisen vapaa-ajasta kilpailu.

Olemme huomanneet sen yhdistyksen toiminnassa. Mistä saisimme uusia vapaaehtoisia toimijoita toimintaamme ja uusien toimintamuotojen kehittämiseksi nykypäivän haasteisiin.

Yhdistyksen syyskokous on marraskuussa. Tule mukaan, tuo uusia ideoita joita voimme yhdessä kehittää.

Yhdistys valmistautuu jo 100-vuotisjuhliin muutaman vuoden päästä. Haluamme tuki valmistautua uuden sadan vuoden tuleviin haasteisiin, olethan mukana.

Siis tervetuloa mukaan kehittämään toimintaamme tuleville vuosille.

Toivotan lämmintä syksyä ja antoisaa opiskelua.

Ritva Nuutinen

Kirjoittaja on Helsingin työväenopiston opistolaisyhdistyksen puheenjohtaja

Marraskuussa metsäpolulla

Teksti: Sirkka-Liisa Sandelin-Nertamo

Silmieni edessä aukeaa metsäpolku
on marraskuu puolessa välissä
lumesta ei mitään tietoa
vain usvainen kosteus lohduttaa keuhkoja.

Maapallon tärkein väri, tumma vihreä, lumoa
Ikvihreät majesteettiset kuuset keinuvine oksineen
ovat kuin suuret, suuret turvalliset sotilaat polun molemmin puolin
kujalla on mahtavat seinät, olet pieni maan muurahainen
kuljet holvissa, tie etenee, tie etenee,
on tunne, polku vie suoraan taivasiin.

Vihreiden neulasoksien lomassa lehtipuut paljaina
niiden on pakko näyttää maailmalle mustat harottavat luurankomaiset kätensä
niiden on pakko suvaita seuralaisensa;
niiden oksilla, rungossa viihtyvät valkeanharmaat jäkälät
näyttää siltä kuin voimakas valkoinen härmä hämärtäisi värin,
on kuin lumi olisi tuiskunut vain valittuihin yksilöihin.

Entä nämä suorat niin ylväät ruskeat, kiiltävät, yli muiden kurottavat pylvää!
Suorastaan suorissa riveissä kaiken keskellä epäsäännöllisen säännöllisesti
vain korkealla muiden yläpuolella aukeaa tuuhea neulaspuuketti
Muutama oksa yläilmoissa, mutta ah, niin paljon isoja neulasia putoaa
vaikka väri puussa säilyy, niin polun varsien kuopat, puiden esipihat
tihkuvat auringonkiloa isoina okranvärisinä neulaslammikkoina.

Alhaalla maassa, puiden suojaamissa turvapaikoissa, on oma pikku metsänsä.
Vaaleanvihreät mustikanvarvut edustavat lehdettömiä pikku puita
puolukan vahvat lehdet löytävät suotuisan tilan
lähellä hekumoi rahkasammal suloisen kosteana
korkeat keltaiset töröttäjäheinät heilimöivät kaiken yllä -
et raski jalallasikaan astua vioittamaan tätä pikku metsikköä.

Kaukana, kaukana siintää syväsininen järvi pikkuisine harmaine saarineen.
Ihastut ikihyväksi kaikkiin ihaniin luonnon muovaamiin siirtolohkareisiin,
ne ovat ikuisia timantteja näillä mailla,
ne hohtavat monivärisinä ruskeanharmaan vihreinä
kasvillisuus, luonnon alkuperäiset tummanvihreät sammaleet ja
kiville ominaiset valkeat jäkälät virittävät ne uuteen kukoistukseensa.

Zachris Castrenin säätiön kuulumisia

Teksti: Ritva Nuutinen

Säätiö jakaa vuosittain apurahoja Helsingin suomenkielisen työväenopiston opiskelijoille.

Edellytyksenä on kahden edellisen vuoden opiskelu opistossa.

Tavoitteena on apurahojen suuntaaminen mahdollisemman suurelle opiskelijajoukolle. Myös tänä vuonna oli muutama ryhmäanomus, joka kautta pystyimme tukemaan monia opiskelijoita samalla anomuksella.

Osa anomuksista suuntautui ulkomailla opiskeluun. Säätiön tavoitteena onkin suosia kotimaan opiskelua, koska tällä tavoin voimme antaa mahdollisuuksia kotimaan opinahjoille toimia jatkossakin.

Jälleen kerran oli epätäydellisiä anomuksia, joita ei käsitellä. Kaksi välivuotta on myös aina oltava apurahojen myöntämisen välillä. Anomukset tulee olla aina kirjallisia kaikkien liitteiden kanssa. Emme ota vastaan anomuksia sähköpostin välityksellä vastaisuudessakaan.

Kaikille vastataan joko sähköpostilla tai kirjepostina. Vastauksissa on myös tarkat ohjeet tarvittavista tositteista, sekä lähetysosoite. Tämä on monilta unohtunut ja se viivästyttää apurahan maksamista.

Kevään anomuksia tuli yhteensä 186 kpl, naisia 164 ja miehiä 18 sekä rahallisesti yhteensä 123 714 €. Suosituimpia aineita olivat kielet ja taide ja erilaiset käsityöt.

Jälleen mukana oli ensikertalaisia hakijoita, joten tieto vähitellen välittyy uudemmillekin opiston opiskelijoille.

Apurahoja myönnettiin 78 300 € jakautuen seuraavasti:

kielet	43
taide	42
käsityöt	29
musiikki	16
kirjoittaminen	13
hyvinvointi	10
valokuvaus	5
ryhmät	4
sekalaiset	6

Seuraava hakuaika on huhtikuu 2017. Edellytyksenä on opiskelu opistossa vuosina 2016 ja 2015 ja kaksi vuotta aikaisemmin myönnetyistä apurahoista.

Lisäksi säätiö jakaa stipendin opiston henkilökunnan ehdotuksesta syyskauden aikana, myös tänä vuonna. Tällä tavoin pyrimme myös opettajakunnan huomioimaan opiskelijoiden aktiivisuuden.

Antoisaa opiskelukautta!

Opiston tulevaisuus – Hyvä elämä ja oppiminen

Teksti: Taina Saarinen
Kuva: Anna-Mari Korpi

Keväällä 2016 työväenopisto toteutti uraauurtavan kyselyn netissä, nettiaivoriihen. Teemana oli hyvä elämä ja oppiminen. Olisimme voineet kysyä suurelta yleisöltä myös suoraan sitä, millaisia kursseja ja toimintaa haluaisit opiston järjestävän. Halusimme vastaajien pohtivan vähän syvemmin oppimisen merkitystä elämässään, joten kysyimme asiaa tavallaan mutkan kautta. Saimme huiman kiinnostavia vastauksia lähes 2800 vastaajalta. Oheinen kuva kiteyttää vastausten sanoman, tätä opistossa opiskelulta odotetaan ja näihin kurssiteemoihin odotukset liittyvät.

Vastaajat kertoivat, että he hakevat työväenopistossa opiskelusta muun muassa seuraavia asioita:

"Ihmisten välinen kanssakäyminen. Kun ihmisellä on aineellisesti kaikki hyvin, keskiöön tulee se, kuinka pärjäämme toistemme kanssa. Tämän huomioiminen ja tutkiskelu arjessa päivittäin, niin henkilökohtaisessa kuin työelämässä, on elämän tärkeintä, kehittävintä ja myös palkitsevinta sisältöä."

"Mielenrauha. Pyrin löytämään paremman tasapainon hektisen arkielämän ja mielen hyvinvoinnin välillä. Tämä vaatii aktiivista työskentelyä, pohtimista ja uusien keinojen etsimistä."

"Kokeile uutta - ylitä mukavuusalueesi. Ko- keile uutta harrastusta voisi olla vaikkapa kurssi - pari kertaa kuukaudessa käytäisiin tutustumas- sa kaupunkimme huikean laajaan tarjontaan. ---"

"Käytännön tietoja ja taitoja. Liittyen melkein- pä mihin aihealueeseen hyvänsä, kirjanpidosta polkupyörään (en osaa tehdä polkupyörälleni- kään yhtään mitään). Kiva olisi jos olisi käytän- nön taidoissakin alkeistason opetusta. ---"

"Tietotekniikka. Käyttö arkielämässä, pankki, bussien aikataulut, tiedon etsintä. Eri laitteiden käyttö. Päivitykset. Matkojen ja lentojen tilauk- set."

Fountain Parkin kanssa toteutettu kysely liittyy opiston hankkeeseen, jonka tavoitteena on suunnitella opiston kursseja entistä paremmin kuntalaisten tarpeita vastaaviksi. Hankaluutena tässä on, että 16 -vuotiaita tai vanhempia helsinkiläisiä

on yli 500 000! Miten ihmeessä työväenopisto voisi tuntea heidän oppimistarpeitaan ja kiinnostuksen kohteitaan, varsinkin kun vain pienehkö osa, vuosittain noin 35 000 kuntalaisista käyttää opiston palveluita. Opisto on saanut koko olemassaolonsa ajan ideoita ja aloitteita kuntalaisilta uusiksi kursseiksi. Myös tähän kyselyyn vastasivat jo aikaisemmin opistossa opiskelleet, mikä on täysin luonnollista, koska he tuntevat opiston toiminnan jo ja heitä kannustettiin vastaamaan kyselyyn. Kyselyllä haettiin kurssi-ideointia syvempää otetta kuntalaisten vapaan sivistystyön oppimistarpeiksi. Hankkeen tulokset näkyvät analysoinnin jälkeen kurssivalikoiman painopisteissä, pikku hiljaa ja uusia kursseja maltillisesti mukaan tuoden.

Opiston seuraava steppi on kehittää tätä kuntalaisten mukanaoloa, osallistamista systemaattisesti. Opistolla on jo ennestään monenlaisia palautekanavia, kurssi- ja asiakaspalvelukyselyitä, sosiaalisen median kanavia ja tietenkin henkilökuntaa, ihmisiä kuuntelemassa sivistystarpeita isoilla korvilla. Näitä eri kanavia halutaan kehittää Kuntalaisten osallisuus työväenopistossa –hankkeen avulla, joka toteutetaan vuosina 2016-2018. Hankkeessa on neljä tavoitetta:

1. Osallistamisen työkalut ja muodot, jonka tuloksena syntyy nykyistä systemaattisempia yhteissuunnittelun työkaluja kuntalaisten kanssa. Opisto pilotoi kuntalais-osallisuus-ajatusta mm. Maunula-talon yhteydessä.
2. Henkilökunnan osallistamis – osaamista kehitetään käyttämään uudenlaisia osallistamisen menetelmiä.
3. Erityistavoitteena tuntiopettajien osallistamis – osaamisen kehittäminen on erityisen tärkeää, koska tuntiopettajat kohtaavat eniten opiskelijoita ja samalla tuntiopettajilla

itsellään on paljon ideoita, jotka on hyvä saada esille.

4. Opiskelijoiden osallistaminen osaamisensa kautta, erityisesti taideaineissa opiston esittävät ryhmät voivat laajentaa rooliaan ja toimia uudenaissa yhteiskunnallisissa konteksteissa; tuomaan omalla osaamisellaan ja esityksillään iloa toisille.

Tämän opiston oman kehittämistyön rinnalla on opiston hallinnollinen ja arjen toiminta muuttumassa, kun koko Helsingin kaupungin toimintamallia koskeva uudistus toteutuu kesällä 2017. Opisto yhdistyy Kasvatus ja koulutus –toimialaan ja osaksi lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuutta. Nyt jo voi tästä työstä sanoa, että opiston vapaatavoiteinen ja opiskelijoiden omista tarpeista lähtevä motivaatio on tuonut hyvää virettä lukio- ja ammatillisen koulutuksen edustajien kanssa tehtyyn suunnitteluun. Tämä suunnittelutyö on hyvässä vauhdissa, mutta vasta loppuvuonna 2016 nähdään kokonaisuus tarkemmin. Siitä seuraavassa Oppisviestissä enemmän.

Kutsun kaikkia opiskelijoita ja opiston henkilökuntaa mukaan kaikkeen kehittämistyöhön, keskustelemaan ja ideoimaan tulevaisuuden sivistystyötä Helsingin työväenopistossa.

Taina Saarinen
rehtori
taina.h.saarinen@hel.fi

Opetusneuvos Aino Rytönen 90 vuotta

Paljon onnea!

Teksti: Virpi Kallas

Kuva: Suvi-Tuuli Kankaanpää

Tapaamme Latokartanolaisessa palvelukodissa kahvikupposten äärellä. Heti kättelyssä tunnen tapaavani eloisan ja karismaattisen vapaan sivistyksen puolestapuhujan. Ikää on kertynyt, mutta ajatukset ovat selkeät. ”Kyllä tässä muuten menee, mutta kun saisi nuo jalat vaihdettua” kertoo Aino Rytönen. Varsin vikkelästi kulkeminen silti rollaattorilla sujuu.

Oriveden opiston opettajat esikuvana

Aloitamme lapsuudesta. Vuonna 1926 syntynyt Aino vietti lapsuutensa lisälmen maalaiskunnassa ja perheessä oli kahdeksan lasta. Hän kertoo: ”Sota muutti koulusuunnitelmia. Kaikki vanhemmat sisarukseni olivat käyneet oppikoulua ja ilman sotaakin minäkin olisin mennyt. Vanhemmat veljet lähtivät sotaan ja minä jäin sodan ajaksi tekemään kotitilalle maataloustöitä. Pidin kyllä siitäkin työstä, mutta aika oli sellainen, että nainen ei voinut olla maan-

viljelijä ja tiesin ettei tilaa minulle annettaisi.”

Sodan jälkeen oli löydettävä oma opintie. Rytönen opiskeli ensin Oriveden opistossa ja Helsingin Yhteiskunnallisessa Korkeakoulussa nuoriso-ohjaajaksi auttaakseen sodasta palaavia nuorukaisia sopeutumaan yhteiskuntaan. Myöhemmin hän suoritti yhteiskuntatieteen kandidaatin tutkinnon ja luki työn ohessa lisensiaattikursseja. Varsinkin Oriveden opiston opettajat tekivät häneen suuren vaikutuksen. ”He olivat innostavia ja erinomaisia opettajia. Heistä tuli minulle esikuvia ja halusin olla samanlainen.”

Työ oli myös elämäntapa

Aino Rytönen työskenteli vuosia lasten kanssa Helsingissä. Vaikka työ olikin mieluista, ihan itselle ominaisena hän ei sitä pitänyt. Kun 1973 Helsingin työväenopistolle avautui Meilahteen osa-aikainen osastonjohtajan paikka, hän laittoikin hakemuksen ja sai paikan. Siitä

avautui pitkä ura työväenopistolla, jossa hän toimi myös yhteiskunnallisten aineiden opettajana ja apulaisrehtorina sekä pitkiä aikoja virkaatekevänä rehtorina 1980-luvun loppuun. Hän piti työtään erittäin mieluiseksi. Vaikka välillä varsinkin 1980-luvulla oli myrskyisiä aikoja, ei hänen mukaansa koskaan ollut aamua, jolloin hänestä töihin lähtö olisi ollut epämiellyttävää. Hän kertoo olevansa sisukas ihminen ja sitä sisua ja periksi antamattomuutta on työkin häneltä monesti vaatinut.

Työ ei ollut vain työtä, se oli myös sekä kutsumus että elämäntapa. Varsinkin alkuvuosina töitä oli paljon ja resursseja vähän. ”Meillä ei ollut osastojohtajilla työpaikalla puhelimia, joten puhelin alkoi soida kotona illalla kello 10 jälkeen kotiin päästyä ja se soi usein vielä kello 12 jälkeenkin. ”Aino muistelee myös sitä, miten osastonjohtajat keräsivät käteisenä kurssimaksut, veivät ne kassissa kotiin ja tilitivät seuraavana päivänä Opistotalolla. ”Kyllä siinä kassissa

Merkkipäiviään viettänyt Aino Rytönen kertoo elämästään ja urastaan. Hän muistelee myös lämpimästi Opistolaisyhdistyksen mahdollistamaa yhdessäoloa.

saattoi olla kymmeniä tuhansia rahaa, yöllä ne laskettiin kotona ja sitten rahat piti olla seuraavana päivänä opistolle viedessä säntillisesti setelit omassa pinossa ja kolikot pötköinä kääreessä. Siitä oltiin hyvin tarkkoja. Oli aikamoinen vastuu niistä rahoista.”

Opistolaisyhdistys yhteisöllisyyden mahdollistajana

Kyselen Aino Rytöseltä Opistolaisyhdistyksestä. Hän kertoo, että varsinkin rehtori Toivo Oskari Kivimäki piti tärkeänä, että opiston henkilökunta osallistui Opistolaisyhdistyksen toimintaan. Aino muistelee lämpimästi yhdistyksen mahdollistamaa yhdessä oloa ja yhteistä toimintaa. Opistolaisyhdistys järjesti lähes kaikki juhlat, vain itsenäisyyspäiväjuhla oli opiston itse järjestämä. Erilaisia juhlia ja tapahtumia oli paljon ja niihin osallistui runsaasti väkeä. Vielä 1970- ja 1980-luvuilla lukukaudelta ei löytynyt yhtään

juhlatonta viikonloppua.

Monenlaiset retket luontoon, kulttuurikohteisiin ja ulkomaille sekä muiden opistojen opistolaisyhdistyksien vierailut ja vastavierailut ovat myös jääneet Rytöksen mieleen. ”Voi miten se oli mukavaa ja hauskaa aikaa. Koko ajan tapahtui kaikkea kivaa.”

Hänen mielestään Opistolaisyhdistyksen järjestämät tapahtumat myös kouluttivat ihmisiä sekä osallistumaan kulttuuritapahtumiin että myös järjestämään niitä.

Viivymme keskustelussa hetken myös yhdistyksen Vuosaarella sijainneessa apteekkarin Karstenin huvilassa. Aino Rytönen pitää harmittavana, että kesäpaikasta jouduttiin luopumaan vuoden 2003 kesän jälkeen. Hänen mukaansa kesäpaikka mahdollisti monenlaisia yhdessä olon muotoja, joista sen jälkeen on jouduttu karsimaan. ”Kesäkoti mahdollisti myös toiminnan jatkumisen kesällä lukukausien ulkopuolella. Siellä pidettiin esimerkiksi

kursseja ja oli opistolaisten ja henkilökunnan välisiä lentopallo-otteluita. Nuoremmalle sukupolvelle eivät enää opistolaiselämän yhteiset riennot olleet ehkä enää niin tärkeitä.” Toisaalta Aino pohtii sitä, että henkilökunnasta niiden, jotka olivat perheettömiä, oli enemmän aikaa ja helpompaa osallistua myös yhdistyksen toimintaan. Hän miettii myös sitä, että oppitunti on tärkeä, mutta tärkeää on Opistolaisyhdistyksen mahdollistama toisen läsnäolo.

Aika on kulunut ripeästi juttellessamme. Kiitän lähtiessäni vielä sydämestäni Aino Rytöstä antoisasta haastattelusta. Olen päässyt kuulemaan ja talentamaan tärkeää osaa sekä Helsingin työväenopiston että Opistolaisyhdistyksen historiaa.

Käännyn vielä kerran toivottamaan syntymäpäiväonnittelut hänelle.

Hyväksi kotiompelijaksi opintokokonaisuus 3 vuotta - KANNATTIKO?

Teksti: Jaana Väisänen

Kuvat: Eija Inglis

Syksyllä 2013 kaksi ryhmää innokkaita ompeluhaluja opiskelijoita aloitti 3 vuotta kestävä Hyväksi kotiompelijaksi -opintokokonaisuuden. Osalla oli aiempia vaateompelunopintoja ja kokemusta, mutta osalla ei ollenkaan. Kaikkia yhdisti halu oppia suunnittelua, kaavoitusta, kuositelua ja vaatteiden ompelua mittojen mukaan. Useimmilla motivaatio opintoihin liittyi siihen, ettei kau-poista tahtonut löytyä omalle vartalolle hyvin istuvia vaatteita. Saman vaatekoon käyttäjissä kun löytyy sekä pitkää että ptkää, kuin pyöreää ja lyhyt-/pitkäselkäistäkin. Moni halusi myös ommella persoonallisia vaatteita ja hyödyntää kaappiin kertyneet ihanat kankaat.

Kolme vuotta on pitkä aika ja vaatii pitkäjänteisyyttä sekä sitoutumista. Oma ryhmämme Hko 8, kokoontui tiistai iltaisin klo 17.30-20.45 Kaapeli-

tehtaalla kolmen vuoden ajan Työväenopiston lukausien mukaan. Opintoihin kuului perusopin-tojen lisäksi myös valinnais- ja tukikursseja, jotka sijoituivat muihin iltoihin sekä viikonloppuihin.

Valmistimme hameen, puseron, housut, vuoritetun jakun sekä vapaavalintaisen päättötyön, vierailimme mielenkiintoisissa paikoissa ja opiskelimme mm. muotikuvausta. Jokaiseen projektiin liittyi myös kirjallinen portfolio, missä tekemistä kuvattiin alusta loppuun kuvin ja sanoin. Raportointi jäi usein viimetippaan ja tuntui työläältä, mutta näin jälkikäteen ajateltuna se oli vaivan arvoista ja tärkeä osa opintoja. Lopuksi järjestimme keväällä 2016 Kaapelitehtaalle upean Kantti kestää – kurkistus ompelijan vaatekaappiin -näyttelyn, missä esittelimme vaateen valmistusta suunnittelupöydältä valmiiksi tuotteeksi.

Hko vaatii pitkää pinnaa sekä paneutumista ja elämäntilanteen tulee olla siihen sopiva. Pelkkä osallistuminen kurssitapaamisiin ei riitä, vaan tehtäviä on vietävä eteenpäin myös kotona. Kiinnostavia kursseja on tarjolla paljon ja opetus on korkeatasoista, mutta kaikkea ei voi valita, jotta kokonaisuudesta ei muodostu liian rankkaa ja jotta opinnoista pystyy ottamaan kaiken tekemisen ilon ja hyödyn irti. Suuresta työmäärästä huolimatta vaaka kallistuu ison plussan puolelle.

Olen oppinut paljon: suunnittelua, kaavoitusta, kuositelua, ompelua, kärsivällisyyttä, materiaalitietoutta, mallin ja materiaalin yhteensopivuutta, paljon pieniä teknisiä ratkaisuja ja ”hiljaista tietoa”.

Nyt tiedän, miksi jotkut vaatteet vaan jäävät kaappiin! Sen jälkeen kun tietää, miltä hyvin istuva, sopivan värinen ja mallinen vaate tuntuu ja näyttää, ei huonosti istuvia vaatteita halua enää

pukea ylleen. Tunnen paremmin vartaloni ja tiedän minkä värinen ja mallinen vaate minua pu-kee. Uskallan tarttua valmiskaavoihin ja muokata niistä itselleni sopivan kokoisia.

Minulla on omat hyvät peruskaavat, joiden pohjalta on hyvä suunnitella uutta. Uskoisin että rohkeuteni haastavampiin ratkaisuihin on kasvanut roimasti.

Opintokokonaisuus on ollut oiva lisä myös ammatillisesti ja se on osaltaan edesauttanut minua työllistymään nykyiseen tehtävään, missä ohjaan mm. ompelua.

Pitkän kurssin päättymisen oli sekä helpotavaa sekä samalla haikaa. Kolmeen vuoteen mahtui paljon kaikenlaista, koko elämän kirjo syntymästä kuolemaan. Olen tutustunut ihaniin ihmisiin, kanssani kankaisiin hurahtaneisiin. Kokenutkaan ompelija ei tule koskaan valmiiksi. Jokainen työ opettaa tekijäänsä ja aina voi oppia uutta, uusia työtapoja tai vanhojen päivitystä uusiin materiaaleihin. Luulenpa, että tapaamme taas jollakin kurssilla!

Iloisin ompeluterkuin

Jaana Väisänen, Hyvä kotiompelija

VIRUS – iänikuinen kumppani

*Aika on koittanut, oikein hyvä aika
valloittaa planeetta jos toinenkin.*

Teksti: Leena Kontunen

Olen yksi meistä monista, jotka lähdemme etsimään itsellemme elintilaa. Olemme aina liikkeellä toimeliaasti. Kyllä välillä uinummekin kuin ruusun unta. Suosimme erityisiä kausia hyökkäyksissämme. Olemme voittoisia!

Kun lähden toteuttamaan omaa osuuttani, puikahdan valitsemaani kohteeseen usein aivastuksen syöksemällä voimalla tai välittäjätoverin avulla. Olen verkostoitunut. Voin muuntautua. Se on oivallinen olemassaolon keino!

Pääsen laskeutumaan planeetan sisäiseen maailmaan, kun olen ohittanut minua vastustavat sarvekkaat vartijat. Esteitä on tiellä monia.

Tunnustelen tilannetta, maaperää, mikä olisi otollisin kohde lisääntymiselleni, hyvinvoinnilleni.

Tarvitsen elävän solun isännäkseni. Virus-sfäärimme rakentuu linjoista, vaikka olemmekin sekavan, kaaosmaisen järjestyksen hallitsijoita.

Meillä on alkuvirus lähtökohtana, josta löytyy samoja linjoja, arkkiviruksia. Näillä on yksi ulkomuotorakenne, joita on kolmekymmentä. Nämä kilpailevat esimerkiksi bakteerien kanssa isännistämme.

Planeetat yrittävät meitä määritellä ja luokitella myös takinkääntäjäiksi, itsemme monistajiksi. Se onkin voimamme meidän takkia vaihtavien sukuhaarassa! Olemme myös isäntäspesifisiä, -uskollisia ja pysymme omilla planeetoillamme. Planeetat määrittelevät, että aiheutamme sairauk-

sia. Meitä nimetään A:ksi, B:ksi, Sikaksi, Zikaksi, Rotaksi, Rinoksi, Enteroksi, Noroksi, Rsv:ksi....

Mitä ne ovat? Mehän muokkaamme elintilaamme ja hyvinvointia jälkeläisillemme meille soveliailla tavoilla, ja meille ominaisilla planeetan alueilla, muka heikoissa kohdissa. Meille ne alueet ovat erittäin otollisia!

Jatkan matkaani historiallisen katsaukseni jälkeen.

On vaaroja yhä tielläni. Planeetan maaperä on liian lämmin. Muutan lämpötilaa ja saan aikaan vilunväristyksiä, ensimmäisiä merkkejäni onnistuneesta laskeutumisesta. Vielä on vaarana, että planeetan lämpötila nousee, mikä vaikeuttaa olemassaoloani. Mutta nyt hienosti onnistuin luomaan oikeat olosuhteet!

Venyttelen itseäni ja luikahdan muodottomana isännän solun sisään. Ihanaa päästä järjestelmään kaaosta, pistää toiminnot pääläelleen täällä! Rakastan kaaosta! Järjestys on tuhoni kuumuuden lisäksi. Jotkut planeetat pitävät itsensä myös niin hyvässä järjestyksessä ja vartioinnissa, etten onnistu aikeissani. Saatan silti hiljaisesti majaila sielläkin ja jopa matkustaa isännän kautta toiseen planeettaan, jonka järjestys ei minua häiritse. Planeetoissa on nesteitä, joissa ei ole vartiointia. Näitten mukana uin eteenpäin.

Siivoan paikkani järjestyksettömäksi ja mukavaksi. Minua ei haittaa, jos planeetta valittaa

oloaan huonoksi ja kivuliaaksi. Itsepä otti minut vastaan ja vangikseen. Ei minulla ole pahat mielissä.

Taas minua yritetään häiritä. Jotain kummallista on menossa. Hähää! Eipä onnistu!

En sitä paitsi täällä ikuisesti siivoa. Uudet ulokkeen jatkavat työtään, kun voimani hiipuvat.

Ne jatkavat toimintaani ensin hiljaisina lepäillen, kunnes lähtevät valloitusretkelleen sopivalla hetkellä. Elämäni jatkuu uusissa muodoissa ja muuntautumiskyvyssä! Olen ikuinen!

Kuka, ketkä, mikä, mitkä voittavat lukuisilla planeetoilla kilpavarustelussa?

Meidän voimamme on muuntautumisessa, muutosvalmiudessa. Emme ajattele vaan toimimme mukavuudenhaluisina, mielihyvää itsellemme tuottavina ja vallanhimoisina.

Planeetat ovat keksineet hyödyntää meitä taistelussaan meitä vastaan. Meitä tutkitaan ja synteettisessä biologiassa kehitetään muotoja,

jotka hajottavat genomeja ja tuhoavat viruksen. He muokkaavat DNA:n ja RNA:n molekyylikoktaileiksi ja pääsevät viruksen genomeihin, perimään.

Näistä ensisijaisesti aluksi kehitetään kasvivirusrokotteita. Tutkimustulosten edetessä rokotteitten käyttöalueet lisääntyvät.

Planeetat kääntävätkin hyödykseen virusten ominaisuuksia. Kamppailu jatkuu meitä vastaan että meidän ominaisuuksiamme hyödyntämällä. Nopeampina ja ketterämpinä ehdimme valloittaa elintilaa itsellemme vielä runsaasti, kun aivotyöläiset selvittelevät meidän hyödyntämistämme hitaasti ja mahdollisimman luotettavasti. Elämänpuussamme onkin selvittelemistä!

Ai niin, tietoni ovat muuten peräisin akatemia-tutkija Minna Porasen haastattelusta radion Tiedeykkösessä.

Kuva: Päivi Airas

Toimintaa kirjailijanimikkoseuroissa

Teksti: Annikki Piilonen

Suomen Kirjailijanimikkoseurat – De litterära sällskapen i Finland ry on perustettu vuonna 2004. Siinä on jäsenenä 50 kirjailijanimikkoseuraa, joissa on yhteensä 6045 henkilöjäsentä. Yhdistys on aatteellinen ja sen tarkoituksena on kulttuurin ja kirjallisuuden edistäminen, toimiminen jäsentensä yhteistyöelimenä ja jäsenyhdistyksiensä tukeminen niiden sääntöjen mukaisessa toiminnassa.

Olin vuonna 1992 perustamassa Elvi Sinervo -seuraa. Toimin seuran puheenjohtajana ja sihteerinä. Järjestin kirjailijavierailuja, mukana mm. Kalle Holmberg, Marja-Leena Mikkola, Sirpa Kähkönen ja Jotaarkka Pennanen. Nykyinen puheenjohtaja on työväenopiston lausunnon ohjaaja Iiro Kajas. Seuran kautta tulin valituksi Kirjailijanimikkoseurojen hallitukseen, jossa toimin vuosia.

Oulunkyläläisenä ehdotin aikoinaan nimikkoseuraa Larin-Kyöstille ja Oiva Paloheimolle. Larin-Kyöstillä olikin jo 50-luvulla perustettu nimikkoseura, jota elvytettiin vuonna 2009. Olin muutamana vuoden sen hallituksessa. Järjestimme Larin-Kyöstin tuotannosta esityksiä Oulunkylässä ja Hämeenlinnassa.

Työväenopiston kanssa yhteistyössä olin järjestämässä Oiva Paloheimon 100-vuotisjuhlaa Oulunkylän Seurahuoneella syyskuussa 2010. Juhlassa esiintyi mm. työväenopiston lausuntaryhmä, ohjaajana Inkeri Kivimäki. Juhlan pääsuunnittelija toimi Päivi Hytönen, joka kokosi hienon valokuva näyttelyn Oiva Paloheimon elämästä.

Juhlan yhteydessä perustettiin Oiva Paloheimo –seura. Keväällä 2016 tulin valituksi seuran puheenjohtajaksi. Seura järjesti syyskuun 2.päivänä, Paloheimon syntymäpäivänä, runotilaisuuden ”OIVALLISIA RUNOJA” Oulunkylän Seurahuoneella, esiintyjänä näyttelijä Matti Nurminen. Tilaisuuden jälkeen kävimme porukalla Oiva Paloheimon haudalla Maunulan uurnalehdossa.

Oulunkylän kotisivuilta löytyy artikkeli: Matti Paloheimo: Tarinaa isästäni Oiva Paloheimosta:
<http://www.kaupunginosat.net/oulunkyla/historia/paloheimo.htm>

Löydät varmaankin sinua kiinnostavan nimikkoseuran nettiosoitteesta: <http://www.nimikot.fi/>.

Jos olet kiinnostunut Oiva Paloheimo –seurasta, voit olla yhteydessä minuun osoitteella:
annikki.piilonen@pp.inet.fi

Bio Hesperia

Teksti: Heka Mäkinen

Gamla Hespa, Tölikan pikkukundien leffaparatiisi. Sinne shingrattiin porukalla viiskytluvulla. Dallattiin Manskun lamellitaloilta – ne siinä Esson vieressä. Kun ehdittiin siihen mutkaan, mistä näki Larin Parasken pystin (sen, missä se tsittaa kun katti skeidalla), niin klavvit sai siivet.

Snadi myrkynvihreä aula. Stigun himassa oli kylppärikin bulimpi. Pahviseinässä luukku, mistä slumpattiin flibarit. Jos filikka oli kielletty alle kaksitoistavuotialta, piti treenata kuvio valmiiks. Vake froogas ekaks:

- Kuin vanha sä olet?
- Sä skiiasit pokkana.
- Kakstoista.
- Vake betras.
- Minä vuonna sä olet syntynyt?
- Himaläksy oli diinattu
- Nelkytkaks
- Sehän oli täyttä flöittä.

Se tsiigas longaan ennenkun repäs slaban ja anto luvan smiittaa saliin. Näön vuoks se joskus stikkas jonkun ulos iän takia. Kuitenkin nesta viikolla se päästi saman kundin ineen. Viikossa oli tullut vuosia lisää.

Leffat oli puhdasta jerkkua. Oli Zorroa, Okua ja Pakua, Tsapea ja Tarzania. maffia kamaa.

Ja ”Mustan laguunin hirviö”. Kun meni lavarin jälkeen himaan, sytytti valon rabassa alhaalla. Kun hissi klettras ylös, lyysi sammui viidennen kerroksen kohdalla. Piti luffa nopeesti dörtsistä sisään, ettei hirviö koukkaa kraivelista just, kun saat nyklan lukkoon.

Puupenkit puudutti peffan, muttei sitä hiffannu, kun Hopalong Cassidy bankkas konnia dunkkuun. Väliajalla masiinankäyttäjä bytskas uuden kelan koneeseen ja valot pistettiin päälle. Vake kiersi salia ja keuhkos.

- Jalat pois tuoilta.

Hespis oli alunperin ollut slobojen hestikoiden talli. Hyvin se leffanakin toimi. Tää kaikki oli tietenkin ennenkun friidut tuli foton mukaan. Ei böönaa voinu Hespaan viedä, ne piti traisata stailiimpiin mestoihin, että pääsi takapenkillä hajuvesi pilveen.

Mutta se onkin jo ihan eri stoori.

Meilahden maalauskurssista 2016

Teksti ja kuvat: Helmut Grzemba

Maalaukset: Helmut Grzemba

Nyt se on taas takanapäin: se jokavuotinen ulkomaalaus-kurssi Meilahdessa. Viisipäiväinen kurssi loppui perjantai-iltapäivällä katselmuksella: viikon tuotanto arvosteltavaksi.

Tauluja on monenlaisia niin kuin taiteilijoi-takin. ”Opettaja” (Pauli Heinonen) löytää jokaisel-le taululle muutamia valittuja lauseita, huomau-tuksia ja ehdotuksia.

Meidän taiteilijoiden keskuudestamme löytyy hyvin erilaista kokemusta ja kykyä. Olen joka ker-ta yllättänyt, miten monenlaisella tavalla voidaan nähdä ja kuvata ympäristöämme. Kyllä laatua syntyy!

Meilahden maisema ja läheinen Seurasaari ovat niin täynnä motiiveja, että jokaiselle löytyy itselle sopiva aihe. On vaihtelevaa maisemaa, merta, luontoa ja monenlaisia rakennuksia. Ja sitten on tämä mukava ”taiteilijayhteisö” ulkona

pihamaassa, tai sateen sattuessa sisätilassa.

Kurssin alussa meille annetaan kolme tee-maa, esim. maisema, vesiaihe, rakennuksia, puita tms., joskus oli mukana toivomus saada kuvaan mukaan eläin tai ihminen. Maanantai-na kiersimme Seurasaaren museoalueella et-simässä sopivia maalauspaikkoja ja –kohteita. Sitten vain luonnostelevaan ja maalamaan. Joka iltapäivä palamme lopuksi tukikohtaan Meilahden Virkistyskeskukseen, jossa ”ope” antaa tarvittaessa neuvoja ja vinkkejä.

Tämä paikka Meilahdessa on ollut kyllä taivaan suosiossa: Tuo viimeinen toukokuun viikko on aina ollut aurinkoinen, usein lämmin, vain joskus tuulinen rannalla. Vuosien varrella muistan vain kaksi sadepäivää. Täällä paistaa

aurinko vaikka muualla Helsingissä sataa. Kyllä on ihana paikka tässä vanhassa villassa puutar-hojen keskellä! Tai pitäisikö sanoa ”oli”? Saimme nimittäin tietoa, että Helsingin Kaupunki on myy-mässä Meilahden Virkistyskeskuksen talon eni-ten tarjoaville taholle. Vanhan talon ylläpito tulee kaupungille liian kalliiksi. Tänne ei tulla enää ensi vuonna pitämään maalauskurssia.

Ensimmäistä kertaa löysin tänne vuonna 2005. Ulkomaalaus poikkeaa muusta maalaamisesta siksi, että valo muuttuu koko ajan. Aurinko pais-taa aamulla eri suunnasta kuin keski- ja iltapäi-vällä, valot ja varjot muuttuvat päivään mittaan. Välillä sää muuttuu pilviseksi, alkaa jopa sataa. Se tuo lisää haastetta ja vaati suunnitelmallisuut-ta. Voin aloittaa kuvan aamulla, maalaan aamu-päivällä, siirrän sitten toiseen paikkaan ja aloitan toista taulua. Seuravana päivänä jatkan sitten ensimmäistä ja iltapäivällä toista kuvaa.

Jos tulee yllättäen, tai ennustettuakin sadet-ta, kuva on valmistettava sisätilassa muistin tai muistokuvien mukaan. Useat käyttävät nykyään valokuvaa tai kännykkäkuvaa. Minä haluan pär-jätä ilman näitä. Valokuvasta voin sitten maalata sisällä talvella.

Luonto on alkukesällä kauneimmillaan. Silloin esiintyy niin monenlaisia eri vihreän sävyjä. Jo heinäkuussa luonnon vihreät alkavat muuttua samanlaiseksi, kunnes syksy tuo taas lisää väriä.

Erikoista on myös veden maalaaminen ulkona: Veden pinta muuttuu jatkuvasti auringonsuun-nan, pilvien, tuulen suunnan ja -vahvuuden mu-kaan. Joskus meri on tasainen harmaa, sitten se kimmeltää taas auringossa. Joskus vastakkainen saari puineen heijastuu kirkkaasti veden pinnalla, sitten taas tuuli puhalttaa kuvastimen pois. Ran-tavesi on erivärinen kuin kaukainen vedenpinta, ja aallot piirtävät kuvioita. Kuinka tämän kaiken saa vangittu kuvaan?

Pitää olla päättäväinen: Mitä maalaan - mitä jätän pois? Joskus on oltava nopea, ja sen takia pidän akvarellimaalamisesta.

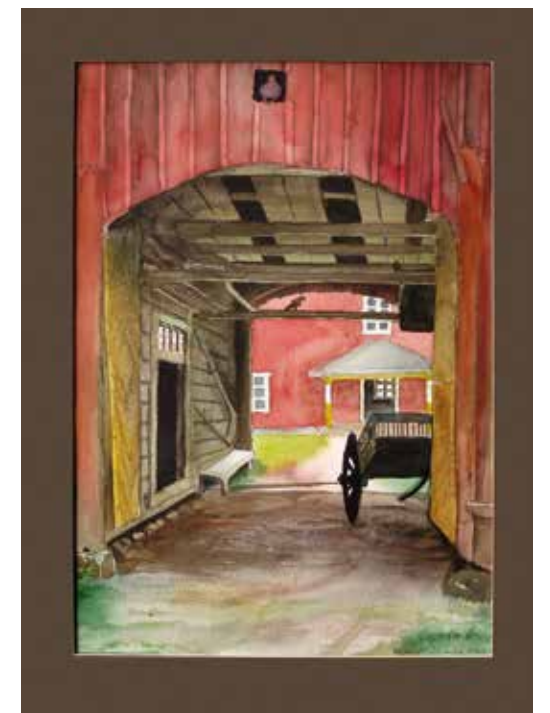
Haastavinta on ihmisten tai eläinten maalaaminen. Tältä osin minulta puuttuu vielä taitoa ja kokemusta. Sitä haluan yrittää jatkossa.

Maalasin jo nuorena mielellään, mutta ruuh-kavuosien aikoina en löytänyt siihen sopivaa ai-kaa työn ja perheen puristuksessa. Vasta 1989 kokeilin ensimmäistä kertaa öljymaalauskurssia, joka toimii Puistolan vanhan koulun vintillä Kal-liolan opiston järjestelemänä. Myöhemmin osal-listuin vuosittain erilaisiin veistos-, öljymaalaus-, piirustus- ja akvarellikursseihin työväenopistolla Malmitalossa.

Työväenopiston kurssivalikoimista poimin myös Malmintalon ruotsinkurssin ja opistotalon Espanja -kurssin.

Toïssä työskentelin pitkään erilaisten tietoko-neitten kanssa. Kun sitten poistuin työelämästä, hankin kotiin tietokoneen, ja kävin useilla tietoko-nekursseilla työväenopistolla. Nämä kurssit an-toivat hyvän pohjatiedon kotitietokoneen käytös-tä ja erilaisten ohjelmien toimintatavoista. Näistä on ollut hyötyä tähän päivään asti.

Helmut Grzemba,
kesällä 2016

Akvarellikurssi Valamolla

Vihdoin odotettu päivä koitti, jolloin pääsen kesäkurssille Valamoon Heinävedelle. Lähtöpäivänä ukkostaa ja sataa, mutta se ei haittaa, näin olen päättänyt pääkopassani. Bussi Helsingistä starttaa ajalaan. Laulussa kerrotaan, että linja-autossa ompi tunnelmaa, no se oli silloin ennen, kun ei ollut kännyköitä tabletteja eikä muita härveleitä. Nyt nuoret räpläsivät kännyköitä ja vanhemmat lukivat No minä palasin lapsuuteen ja otin eväsnyssykät esille.

Katselen auton ikkunasta sateiseen luontoon, joka avautui heti kun Helsinki jäi taakse. Sitä suomen vihreää kultaa oli kaikkialla silmäkantamattomiin. Yli kuusi tuntia sitä ikkunasta ihailin, ennen kuin olin perillä Valamossa. Nyt tunsin, että olin hieman uupunut, vaikka olinkin innoissani. Menin ilmoittautumaan tulleeeksi ja sain majapaikan avaimen ja kävin taloksi, oli jo myöhä, joten untenmaille.

Aamu valkeni harmaana ja sateisena, keräsin pensselit, paperi ja värit ja suunnistin mäen päällä näkyvään opistotaloon. 13 innokasta akvarellimaalaria eripuolilta suomea oli saapunut paikalle.

Esittelyt ja tutustuminen ensin ja sitten kuuntelemaan opettaja Laatikaisen opastusta. Oikeaoppisesti tehtiin paperien kostutukset ja kiinnitykset, luonnosteltiin kukka-asetelmia ja huomenna päästään itse asiaan eli maalaamaan. Ateljee on valoisa ja sopivan suuri, jotta kaikilla on tilaa työskennellä. Opettaja kertoi, että kun hän alkoi opettaa Valamossa, painonousi pienessä ajassa 6 kiloa, joten varoitti meitä, että näin voi käydä. Illalla kävin tutustumassa Valamon pääkirkkoon. Eritoten minua kiehtoi ihmeitä tekevä ikoni, jonka esikuvan munkki Arsini on tuonut Kreikasta Suomeen v.1380. Nykyinen ikoni on kulkeutunut Suomeen v.1940 Konevitsan luostarin munkkien mukana. Sitten iltapalalle, suihin ja levolle.

Toinen kurssipäivä

Kurkistus ikkunasta sataa, sataa. Onneksi on muutama karjalaistaustainen opiskelija, jotka piristävät porukkaa. Nyt sommitellaan ja maalataan, opettaja kiertää oppilaalta toiselle ja antaa neuvoja. minä, joka olen maalannut öljyväreillä, käytän liikaa väriä, pitäisi

maalata hennommin, käyttää enemmän vettä. Illalla lämpyää rantasauna ja joka haluaa voi mennä uimaan.

Illalla kirjoittelen myös muutamän postikortin ystäväilleni.

Kolmas kurssipäivä

Ei tarvitse arvailla sataako. Aamuyöstä sade rummutti ikkunaan niin että heräsin. Onneksi päivällä sade lakkasi, että pääsimme ulos maalamaan. Lähinnä maalasimme puita ja luontoa. Huomasin että minun katajani muistutti lähinnä keräkaalia. Luostarilla oli myös avautunut mielenkiintoinen taidemyyntinäyttely, johon pääsimme koko porukalla katsomaan. Minulle jäi eritoten mieleen Miron pieni työ, joka oli vedetty laatikosta esiin. Ilta oli minulle muutenkin mieluista, koska tapasin sisareni ja hänen miehensä he käyvät usein Valamossa, koska asuvat siellä päin. Kävimme yhdessä Konevitsan kvartetin konsertissa. Upeat äänet ihana kokemus. Kello oli jo yli kymmenen, kun tulin majapaikkaan, nyt pesulle ja levolle.

Torstai neljäs päivä.

Ensimmäinen aamu ilman sadetta. Aamiaiselle ja sorvin ääreen. Tänään teemana on valot ja varjot. Työskentelemme ulkona. Piirrämme rakennuksia, koska tarkoitus perehtyä perspektiiveihin, teemme myös luonnoksia vedestä, aalloista. Opettaja yrittää kiertää jokaisen luona, mikä on lähes mahdoton tehtävä, kun olemme hajaantuneet kuin varpusparvi pitkin märkeä. Ahkeroimme koko päivän mitä nyt syömässä ja kahvilla kävimme.

Illalla lähdimme porukalla parin tunnin laivaristeilylle Sergei nimisellä laivalla. Risteilimme pitkin Juojärveä aina Taivalahden kanavalle asti. Tullessa laiva pysähtyi matkamiehen maamerkillä. Siinä on Valamon raja. Maa-alueita Valamolla on 350 ha. Oli jo myöhä, kun olimme takaisin ja hieman vilutti, kun olimme laivan yläkannella ja tuuli tuiversi, joten kuuma suihku ja petiin.

Viides päivä

Päivä valkeni sateisena. Työskentelimme edelleen perspektiivien puiden ja pensaiden

kimpussa ensin opetustiloissa mutta iltapäivällä aurinko näyttyi, joten menimme ulos. Porukka hajaantui, osa meni rantaan veden äärelle. Opettaja yritti pysyä perässä. Töitä valmistui. Välillä syötiin ja kahviteltiin ja taas jatkettiin. Iltapäivällä sitten repesi. Tuli kova ukonilma ja salamoit. Otin ensimmäiset päivänokokset, ilma oli niin painostava.

Lauantai kuudes päivä

Täytyy viimeistellä töitä, tehdä myymälästä tuliaisostoksia osa porukasta kävi tutustumassa pajalla kellonvalantakurssilaisten työhön. Vaikka on vielä maalauspäivä, on jotenkin jo erilainen tunnelma. Opettaja pitää töistä kritiikin ja näemme vähän mitä kukin on tehnyt. Sitten pakkaamme työmme ja tarvitseemme seuraavaa maalauskerää varten. Majapaikassa pitää myös ryhtyä pakkaus hommiin.

Seitsemäs päivä

Kokoonnumme kaikki kurssilaiset opistotalolle, jossa opettaja Laatikainen pitää loppupuheenvuoron, johon me vas-

taamme kiittäen kärsivällisestä opetuksesta ja hellävaraisesta kohtelusta. Saamme vielä osallistujatodistuksen ja menemme yhteislounaalle. Sitten on hyvästien aika. Kukin hajaantuu taholleen, mutta uskon että olemme saaneet roppakaupalla sekä hengen että ruumiin ravintoa.

Terttu

Matkakertomus

Maalauskurssi Elban saarella 2016

Teksti: Riitta Turunen ja Merja Salonen Di Giorgio

Kuvat: Satu Salmivirta, Kari Markkanen, Riitta Turunen

Olen harrastanut kuvataiteita jo pitkään ja osallistunut monille eri kuvataidekursseille sekä työväenopistossa että muuallakin.

Kesälläkin on erilaisia kursseja tarjolla niin koti- kuin ulkomaillakin. Tämä olikin viides maalauskurssini Italiaan. Italiaan, koska italian kieli, taide ja kulttuuri on lähellä sydäntäni.

Nämä maalausmatkat ovat olleet kuvataiteilija Merja Salonen Di Giorgion järjestämiä ja ne ovatkin olleet räätälöityjä matkoja meitä varten. Tämä vuonna maalausmatka suunnautui Elban saarelle kesä-toukokuun vaihteessa jossa vietin kaksi viikkoa maalaten ja lomailien.

Elba sijaitsee Italian edustalla, se on osa Toskanan maakuntaa, ja se onkin yksi Italian suurimmista saarista.

Maalausryhmämme kokoon-tui Helsinki-Vantaan lentokentällä josta matkamme jatkui Müncheniin. Täältä vaihdoimme Firenzeen menevään koneeseen. Tuulisen sään takia

koneemme joutuikin laskeutumaan Pisaan. Pisan lentokentältä oli onneksi järjestetty bussikuljetus määräpäähämme Firenzeen. Yöpymispaikkamme oli hotelli Ricasol aivan Firenzen keskustassa. Päivän päätteeksi illastimme vielä läheisessä bistrossa tutustuen toisimme. Seuraavana aamupäivänä meillä oli vielä omaa aikaa tutustua kaupunkiin ennen lähtöä määräpäähämme Elballe. Kävimme mm. San Marcon luostarissa joka toimii nykyään museona. Luostari on tunnettu Fra Angelicon maalauksista ja freskoista. Myös luostarin yläkerta on näkemisen arvoinen paikka. Siellä sijaitsevat munkkien keljat. Jokaisessa keljassa on mietiskelyä varten maalattu jokin raamatunaiheinen fresko. Firenzessä riittää nähtävää ja pelkästään kävely Firenzen kaduilla ja sokkeloisilla kujilla onkin elämys itsessään.

Ilmapäivällä lähdimme bussilla kohti Piombinoa, satamakaupunkia. Saavuimme hyvissä

ajoin Piombinoon ja meille jäikin hyvin aikaa lounastaa paikallisessa bistrossa. Vaikka lounasaika oli jo ohi, niin meille järjestyi maittava lounas paikallisista herkuista.

Lauttamatka saaren pääkaupunkiin Portoferraioon kesti tunnin ja sieltä olikin enää puolen tunnin lyhyt bussimatka hotellimme Casa Rosaan.

Opettajan ohjaamaa maalausta oli päivittäin 6 tuntia mutta mikään ei estänyt jatkamasta pidempääkin.

Maalaustunnit ajoittuivat aamupäivälle jolloin maalasimme lounasaikaan n. klo 13 asti. Siestan aikana jokainen vietti vapaansa itselle sopivalla tavalla, uiden, tutustumalla lähiympäristöön tai vain lepäillen. Lounaalle löytyi tarvittaessa seuraa muista maalareista tai sitten lähistön kaupoista löytyi tomaatteja, leipää, juustoa yms herkkuja lounaaksi.

Siestan jälkeen työskentelimme aina illallisaikaan asti. Italiassa jokaisella maakunnalla on sille ominainen ruo-

kakulttuurinsa. Elballa saimme ilta illan jälkeen tutustua erilaisiin mereneläviin hienoiksi aterioiksi loihdittuina. Kokille on kunnia-asia tarjota parasta. Henkilökunta hotellissamme oli ystävällistä ja meistä huolehdittiin hyvin.

Jokaisella meistä on oma tapansa maalata, jo pidemmille ehtineille riittää että löytää sopivan paikan ja kiinnostavan kohteen ja siitä se sitten lähtee.

Opettaja kiersi oppilaiden luona jatkuvasti ja saimme häneltä opastusta maalauksessa askarruttaviin ongelmiin. Toiset meistä haluavat ehkä enemmän opastusta jotta pääsee alkuun. Voi olla että jokin tekniikka ei olekaan niin tuttua. Sitä varten

on opettaja joka tässäkin asiassa opastaa ja näyttää ihan käytännössä miten esim. akvarelli-maalauksessa pääsee alkuun.

Miten aamuvalo ja iltavalo poikkeavat toisistaan ja mikä on varjon väri aamulla ja mikä taas illalla? Näitä ja monia muita maalaustekniikkaan liittyviä asioita pohdimme yhdessä opettajan kanssa. Aika kuluukin nopeasti kohdetta tutkiessa, mittasuhteita arvioiden ja värejä sekoitellen.

Itse pidän meren maalamisesta. Siinä on jotain rauhoittavaa ja rentouttavaa. Ympäröivä luonto ja sen värit heijastuvat mereen ja auringon valossa värit loistavat. Saaren kasvillisuus oli rehevää. Erilaisia pensaita

ja puita kasvoi vuoren rinteillä runsaasti. Myös paljon värikkäitä kukkia Hotellissamme oli oma uima-allas eikä merenrantaakaan ollut kuin pari sataa metriä. Magnoliapuut kukkivat ja niitä olikin mielenkiintoista piirtää ja maalata. Tein paljon luonnoksia saaren kasveista ja muistakin pienistä kiinnostavista yksityiskohdista jotka tallentuivat muistoiksi luonnoslehtiöni.

Teimme viikon lopuksi retken ja bussi sekä kuljettaja oli käytössämme koko päivän. Aukkaita Elballa on n. 30 tuhatta joista suurin osaa asuu pääkaupungissa, eli n. 20 tuhatta. Tämän kertoi meille kuljettajamme jota opettajamme haastatteli. Lisäksi saimme tietää saaren historiasta sekä tietysti Napoleonista joka siis asui täällä vuoden karkotettuna Ranskasta. Napoleonin vaikutus näkyy vieläkin saarella. Hänen kaupunkiasuntonsa ja kesähuvilansa ovatkin suosittu kohde turisteille. Myöskin korkkipuita kasvaa Elballa ja se onkin tärkeä vientituote. Tiesittekö muuten, että korkkipuut eivät tuhoudu edes tulipalossa vaan jatkavat kasvuaan.

Kävimme myös Portoferraion jokaviikkoisilla markkinoilla ja teimme edullisia ostoksia. Markkinoilla olikin paljon nähtävää ja monet hankkivatkin kotiin viemisiksi mm. kenkiä, vaatteita ja tietysti paikalliseen hintaan.

Viikon päätteeksi pidettiin töiden katselmus. Tässä tilaisuudessa jokainen voi asettaa esille muiden nähtäväksi viikon aikana tekemänsä työt, kaikki tai vain osan töistään. Onkin mielenkiintoista nähdä kanssamaalareiden töitä. Palautetta on hyvä saada kehittymisen kannalta. Mitä hyviä oivalluksia on kukin keksinyt ja mihin vielä voisi kiinnittää huomioita. Tai teessa kun ei ole yhtä ja ainoaa oikeaa tapaa tehdä ja jokaisella maalarilla onkin oma kädenjälkensä, oma tapa työskennellä ja maalata. Onkin hienoa huomata miten samaa aihetta voidaan käsitellä eri tavalla tekijästä riippuen.

Olen huomannut erilaisia kuvataidekursseja käyneenä, että kuvataiteet ovat monia yhdistävä harrastus joten näille kursseille osallistuvat ihmiset tuntuvat alusta asti tutuilta ja onkin mukava jakaa kokemuksia ja

saada kannustusta ja näkökulmaa omaan tekemiseen. Kursseilla tapaa myös vanhoja tuttuja vuosien varrelta ja aina on mukavaa tutustua uusiin maalareihin. Tällekin maalauskurssille osallistuneet olivat iältään opiskelijasta jo eläköityneisiin ja siltä väliltä.

Ensimmäisen viikon jälkeen osa maalareista lähti kotimatalle, osa jäi ja uusiakin tuli seuraavalle viikolle. Viikon aikana teimme vielä toisen retken. Osa meistä vietti päivän Portoferaiossa kaupunkiin tutustuen ja sen kujilla kierrellen ja osa tutustui saareen bussilla opettajan johdolla. Vielä viikon lopuksi pidettiin katselmus, jossa riitti paljon katseltavaa uusienkin kurssilaisten töitä ihailen.

Kotimatalle lähdimme varhain aamulla ja paluumatkalla kohti Firenzeä pysähdyimme vielä matkan varrella Volterassa. Volterran kaupunki tun-

netaan jo antiikin ajoista lähtien ja se oli etruskikulttuurin tärkeä keskus ennen ajan laskun alkua. Roomalaiset valloittivat kaupungin 200-luvulla ja 1530-luvulla valtaa pitivät Medicit. Kaupunki on rakennettu korkean kukkulan laelle. Siellä meillä oli aikaa kierrellä kaupunkia ja ihailla Toskanan maisemia korkeilta kaupungin kehämuureilta. Kaupunki on kuuluisa alabasteristaan ja siitä valmistettuja erilaisia esineitä olikin mukava viedä tuliaisiksi.

Lopuksi haluan kiittää Zachris Castrenin säätiötä saamastani stipendistä. Ja myös Annelia, Tellua, ja Karia, Tuutia, molempia Leenoja, Marja-Leena, Ginaa, Astridia, Erikaa, Eijaa ja Katriinaa unohtamatta opettajaamme ja matkanjohtajaamme Merjaa. Teidän kanssanne oli mukava viettää kesäisiä päiviä Elban saarella.

Iloa ja hiljaisuutta maalauskurssilla Italiassa

Teksti: Merja Salonen Di Giorgio

Kesäkuun alussa pidin kaksi viikon maalauskurssia Elban saarella Italiassa. -Kyllä, juuri se saari, jossa Napoleon oli vuosina 1814-1815. Kävimme myös tutustumassa hänen asuntoihinsa. Olen jo kymmenisen vuotta vienyntä suomalaisia maalaamaan Italiaan, koska siellä voi maalata ulkona oikeastaan ympäri vuoden ja erilaiset maisemat, kasvillisuus ja valo innostavat. Italia on minulle luonteva kohde, koska puhun italiaa päivittäin kotona ja asioiden järjestäminen sujuu siellä helpoimmin italiaksi. Toimin kursseilla myös matkanjohtajana. Osallistuja voi keskittyä maalaamaan kun ei tarvitse miettiä käytännön asioita.

Maalauskurssissa yhdistyy kiinnostukseni historiaan ja mm. arkeologisiin kohteisiin on kiva tutustua maalaamalla niitä. Tutkin myös etukäteen, mitä italialaiset ovat sanoneet hotellin ruuasta, sillä hyvä ruoka kruunaa maalauspäivät. Matkapaketin räätälöi kurssia varten Laatumatkat. Opettajana koen olevani kuvataiteilija, joka opettaa maalaamista. Maalaminen on henkilökohtaista ja suhtaudun luottamuksella ja

arvostaen siihen, että saan olla mukana luovassa prosessissa. Luovuus on helposti kuin ujo eläin, joka säikähtää vaatimuksia ja kritiikkiä. Siksi on tärkeää luoda sellaiset olosuhteet, missä luovuus saa virrata vapaasti ja leikkisästi. Kursseillani nautetaan paljon yhdessä, välillä ihan kippurassakin. Maalaaminen on itselleni tärkeä tapa olla yhteydessä universumin hiljaisuuteen, missä luovuus syntyy. Siksi on aina ihanaa nähdä, kun kursseilla Suomessa ja ulkomailla, tulee se hetki kun kaikki ovat hiljaa keskittyneinä maalaamiseen. Siinä hetkessä on jotain taikaa, aika unohtuu. Voi sanoa, että se hetki on jopa tärkeämpi kuin syntyvä maalaus. -Toisaalta, maalauksesta todennäköisesti tulee hyvä juuri sen takia, että tekijä ei ajattele enää mitään sitä tehdessään, koska on niin keskittynyt maalaamiseen. Maalaus saa tilaa tapahtua, kun ajatukset eivät ole tiellä. Kursseille ei ole mitään pääsyvaatimuksia, vain halu maalata. Toivon opettavani jokaista oppilasta eri tavalla, hänelle sopivalla. Siksi kurssille otetaan 15 ensimmäisenä ilmoittautunutta. Joillekin toimii

paremmin, että saa tehtäviä, toisella aiheet ovat itsellä valmiina maalaamista odottamassa. Joskus lähdemme ihan alusta, miten värit toimivat, miten niitä voi sekoittaa. Jotkut osallistujat ovat maalanneet pitkään. Jotkut haluavat aloittaa uudella tekniikalla. Kaikilla on oma rytmensä, kuuntelen sitä. On tärkeää, että tehdyt kuvat tulevat nähtyiksi. Yhdessä voimme tarkastella maalauksia, miten ne saisi vastaamaan ehkä vielä enemmän tekijän toiveita ja mielikuvia. Haluan olla sellainen taideopettaja, jonka opetuksesta olen itse aikoinaan nauttinut eniten.

Olen itse maalannut ammattimaisesti noin 20 vuotta ja maalannut olen aina, niin kauan kuin voin muistaa. On hienoa, että voi välittää jotain itselle tärkeää väreistä, materiaaleista, taidehistoriasta ja oppia myös itse samalla jotain uutta. Seuraavaa ulkomaan maalauskurssia räätälöidään parhaillaan. Se tulee Sardiniaan.

Tilannetta voi seurata osoitteessa www.merjasalonen.net. Sinne tulee syystalvella tiedot mm. ilmoittautumisaikatauluista.

Seniorikerhon retki Marskin majalle

17.5.2016

Teksti: Raili ja Riitta
Kuvat: Timo Kyllönen

Kauniina toukokuun aamuna lähdimme opistotalolta kohti Lopella sijaitsevaa Marsalkka Manerheimin metsästysmajaa. Maja sijaitsee kauniilla töyräällä Punelia järven äärellä.

Pienen kävelymatkan päässä ravintolassa odottivat Majan Herrat maittavan lounaan kera, jota voimme suositella kaikille Majalla vieraileville kävijöille.

Lounaan jälkeen menimme varsinaiselle metsästysmajalle. Saimme kuulla marsalkan ja majan historiasta monipuolisen ja elävän selostuksen historian ajoilta.

Kiersimme pihapiirin muitakin rakennuksia kuten sauna ja kalamaja. Oppaana toimineen isännän mielenkiintoisen selostuksen myötä, voimme aistia historian havinaa noilta ajoilta.

Kierroksen jälkeen söimme hyvät jälkiruokakahvit maittavan kakun kera.

Jotkut meistä ostivat tuliaisina Marskin juomia, joita isännät meille myivät.

Olimmehan tilanneet kauniin keväisen sään ja jälleen kerran siinä onnistuneetkin.

Retki oli mukava, sopivan matkan päässä ja retkeläiset näyttivät tyytyväisiltä.

Iltahuvit Työväenopistolla

Teksti ja kuva:
Sirkka-Liisa Sandelin-Nertamo

Kevättalvella, maaliskuun 18. päivänä, vietettiin työväenopistolla juhlasalissa ja Viipurisalissa iltahuvit eli iltamat.

Iltamia voi olla monenlaisia. Tieto-opas kertoo, että iltamat voivat olla lopettajais-, perhe-, raittius-, rymy- tai tanssi-iltamat. Aikoinaan, kun väki halusi tanssia, piti järjestää myös asiaankuuluvaa ohjelmaa, jotta tanssiin saatiin lupa.

Meidän iltamamme olivat ohjelmaltaan kultturelliset ja rehtorin Taina Saarisen puheen myötä asiapitoiset, lisäksi perinteisesti oli tanssia. Muutenkin edellä olevat teemat toteutuivat, mutta varsinaisesta rymystä ei ollut tietoaakaan. Huumalaisiakaan ei näkynyt eikä poliisia tarvinnut tappeluiden takia kutsua paikalle. Ihmiset näyttivät nauttivan ja iloitsevan kaikesta tarjonnasta. Opisto tarjosi myös Kulta-Katriinaa ja nisusta.

Iltamilla on huvittamisen lisäksi myös tärkeä rooli siinä, että opiskelijat pääsevät näyttämään taitojaan ja kokemaan esiintymisen jännityksen.

Kaikki alkoi Puhallinorkesteri Viipurin ”puhaltaessa” koko sa-

liin ja jokaisen rintaan voimakkaat marssin sävelet. Laulajat Helena Nenonen ja Kari Salmi esiintyivät. Loppuosassa molemmat orkesterit Puhallinorkesteri Viipuri ja Viihdeorkesteri Kangastus johtajanaan Esko Heikkinen esiintyivät yhdessä. Kuulimme mm. Buenos Seran ja tuttuja elokuvasävellyksiä. Musiikilla oli voimakas vaikutus ja se ikäänkuin saattoi meidät tulevaan ohjelmaan.

Opiston tanssiryhmän tytöt esiintyivät reippaasti ja taitavasti, saimme nähdä miellyttävää modernia tanssia, jossa yhdistyivät tanssi ja huumori. Toisena tanssiesityksenä oli reggaetoniaa. Tanssiesitysten välissä marssi lavalle Stooan lausujat, jotka veivät meidät moniin ”ikuisiin” Eino Leinon runoihin. Heidän ohjaajanaan toimii Iiro Kajas, joka myös oli iltamien ohjelmapäällikkö. Eino Leinon kuolemasta tuli tänä vuonna kuluneeksi 90 vuotta, mutta runot elävät edelleen jokaisena

aikana – nyt ja varmasti tulevaisuudessa. Runot saivat tunteet ja muistot pintaan ja lähes kyyneleet silmiin. Voimakkaimmin jäi mieleen soimaan yhteisesti lausuttu ”Aika laulaa laulujaan”. Se herätti myös ajatuksen, mitä lauluja tämä aika laulaa.

Rehtori Taina Saarinen esitelmöi opistolaishistoriasta ja opiston roolista eri aikakausina. Lopuksi hän toivoi, että opisto olisi opiskelijoille kuin toinen olohuone ja hyvä vaihtoehto sohvalla makaamiselle. Hän muistutti meille, että istuminen ”tappaa”, pitää löytää mielenkiintoisia harrastuksia.

Kahvin jälkeen siirryimmekin Viipurisalin puolelle ja aluksi kaikki pääsivät yhteistanssiin, oli Cicapoa ja Salsaa. Haavekuva-orkesteri pani parastaan ja solisti Kari lauloi sydämensä kyllyydestä Suklaasydäntä ja kansa nautti tanssimisesta.

Illan tummetessa tyytyväinen juhla-äki hitaasti loittoni koteihinsa.

LIFELONG LEARNING Pushkin Leningrad State University 3-5 June 2016

Teksti: Ritva Nuutinen

Kuvat: Juha Varila ja Veikko Torvinen

Iltajuhlissa henkilökohtaiset kiitokset osallistumisesta ja esityksestäni sain illan isännältä Nikolay A. Lobanovilta.

Professori Nikolay A. Lobanov vieraili Suomessa keväällä, osallistuen myös opistolla tilaisuuteen Opiston Orakkelit. Hän esitelmöi meille tilaisuudessa aiheenaan Lifelong Learning. Tapahtuma on vuosittainen ja 14-seminaari pidetään Pietarissa.

Elinikäinen oppiminen miten se toteutuu ja toteutetaan eri maissa.

Mielenkiintoisen esitelmän meille tulkki Veikko Torvinen, opiston silloinen kehittämis-päällikkö.

Jo tuon tilaisuuden alussa professori Lobanov esitti minulle henkilökohtaisen kutsun seminaariin.

Toki hänellä oli myös ehdotus että kirjoittaisin opistolais-yhdistyksestä ja opiskelijoista, sekä myös opistosta selostusta esitettäväksi seminaarissa.

Siispä minulla oli mahdollisuus osallistua yhdistyksen edustajana seminaariin.

Tilaisuus oli vaikuttava, suuri kansainvälinen seminaari, edustajia eri maiden opinahjoista.

Etukäteen en tiennyt missä vaiheessa ja miten suurelle joukolle tulen esittämään oman osuuteni.

Seminaarikielenä oli venäjä, simultaani tulkkaus vain englanniksi.

Ensimmäinen päivä oli suuressa salissa kaikille yhteinen. Toisena päivänä osallistujat olivat jaettu pienempiin ryhmiin, niin sanottuun pyöreän pöydän esityksiin. Olimme eri saleissa ja ryhmät olivat eri kokoisia ja jaettuina aihealueittain.

Omaa esitystäni jännitin etukäteen melkoisesti. Olin toki valmistautunut esitykseen ja tulkinani toimi Veikko Torvinen. Minä esitin suomeksi ja hän tulkki venäjäksi. Esityksen lopuksi osallistujilla oli mahdollisuus kysymyksiin ja niitä riitti. Tilaisuuden puheenjohtaja

Oikealla opetusneuvos Pekka Iivonen, Virpi Paulasuo ja Ritva Nuutinen.

joutui jopa keskeyttämään keskustelun, koska veimme aikaa toisten esityksiltä.

Siis sain viedä tietoa yhdistyksestä, ja opiskelumahdollisuuksista työväenopistossa, vauvasta vaariin.

Siis olemme näin ollen ”maailman kartalla”. Oma esitykseni on koosteena osallistujille jättyä CD :illä.

Melko rankan päivän jälkeen oli iltatilaisuus venäläisen pitkän aterioinnin mukaisesti. Oli

kiitospuheita puolin ja toisin. Suomalaisen osuuden hoiti opetusneuvos Pekka Iivonen. Suomalaisia oli koko tilaisuudessa vain muutama. Vapaan seurustelun aikanakin tuli esille paljon kysymyksiä opiston ja yhdistyksen toiminnasta.

Kaikista esityksistä on tehty CD levy aikaisemman kirjan tekemisen sijaan.

Kesäinen Pietari oli kaunis. Tilaisuus oli järjestetty Pushkinin yliopistolla Pushkinon

kaupunginosassa. Keskustaan oli niin pitkä matka, ettei jäänyt vapaa-aikaa tutustua Pietarin nähtävyyksiin.

Elinikäinen oppiminen eri muodoissa toteutuu hyvin eri lailla eri maissa.

Suomessa tapahtuvaa opistoissa annettavaa opiskelua ei ole juurikaan muualla.

Täällä meillä opistot ovat monelle henkireikä edesauttaen henkistä hyvinvointia, mahdollistaen myös sosiaalisen ja yhteisöllisen sisällön elämän kaarelleen.

Kansainvälisen lippurivistön edessä kanssani Dr Margarita Pavlova toimipaikkanaan UNESCO-UNEVOC Center The Hong Kong Institute of Education.

Lähde toimittajakurssille!

Teksti: Anja Soininen

Haluatko kertoa jonkin uutisen? Onko sinulla tarve säilyttää luontokohde tai kulttuuriperinne, vai haluatko kertoa jonkun hauskan tarinan? Helsingin työväenopisto järjestää toimittajakurssin torstaisin 27.10.- 1.12. klo 17 -19.30.

Kävin Helsingin työväenopiston järjestämän lehtikirjoituskurssin, joka nykyään on nimeltään toimittajakurssi. Opiskelimme kirjoitustaitoja harjoitusten ja keskustelujen avulla. Kurssilla ohjeistettiin hyvän lehtikirjoituksen periaatteita: Hyvä lehtijuttu on ajankohtainen ja kiinnostaa lukijoita. Sinun kannattaa perehtyä asiaasi ja tarkastella sitä monipuolisesti! Varoitan kertomasta asioista, jotka eivät pidä paikkaansa. Virheellinen uutisointi heikentää uskottavuuttasi.

Oma motivaationi kurssille osallistumiseen oli Oulunkylä-Seuran jäsenyyden innoittama vaikuttamisen tarve. Helsingin kaupungin terveyskeskuksia suunniteltiin lakkautettaviksi. Halusin vastustaa Oulunkylän terveyskeskuksen lakkauttamista. Myöhemmin lehtikurssilaisena ollessani kirjoitin Oulunkyläläiseen juttuja mm. Oulunkylän liikuntaesteisyyden ehkäisemisestä ja kuntoutuspalveluista. Lehtijuttujen avulla voidaan siis hyvällä onnella vaikuttaa jopa kunnan ja eduskunnan päätöksentekoon.

Harjoittelu opetti, miten tavoittaa asiantuntijoita, ja ennen kaikkea se opetti haastattelutekniikkaa. Olen havainnut, että tavallisten ihmisten kirjoitukset kiinnostavat toimittajia, kun jutun aihe on julkaisuun tulevan lehden teemoihin sopiva. Myös tunnetun poliitikon, näyttelijän tai asiantuntijan mielipiteet kiinnostavat toimittajia. Siksi leh-

tijuttusi esilletuloa edistää, jos löydät haastateltavaksi jonkun tunnetun henkilön tai asiantuntijan.

Kirjoittaessani esteettömyydestä tai osallistuessani jonkun muun kirjoittajan kanssa jutun tekemiseen olen tuntenut riittämättömyyttä. Aihe on laaja ja koskee hyvin erilaisia ihmisiä: lapsia, erilaisia vammaisia ja muita tavallisia palveluiden käyttäjiä. Nykyisin pankkipalvelut saattavat olla hankalasti tavoitettavissa kenelle tahansa. Korkeat portaat puolestaan ainoana kulkureittinä muodostavat esteen rollaattorin ja pyörätuolin käyttäjille.

Lehtikirjoituskurssi, johon osallistuin, järjestettiin Oulunkylän ala-asteella. Olen pyörätuolin käyttäjä. Pieni porraskynnys oli este päästä ilman apua luokkaan. Ystävällinen vahtimestari veisteli omin käsin sopivan puisen palikan loiventamaan kynnystä, joten pääsin pyörätuolillani perille. Lisäksi hän tuli aina ovelle vastaan, kun tarvitsin apua. Esimerkillistä palvelua!

Työväenopiston kursseja järjestetään mm. peruskouluissa, kirjastoissa ja asukastaloissa. Pyörätuolin käyttäjille esteettömistä tiloista ilmoitetaan opiston nettisivuilla. Esteetön kulkureitti luennoille kannattaa kuitenkin tarkistaa opisto-isännältä, jonka yhteystiedot saa neuvonnasta. Esteetömiä paikkoja nettisivujen mukaan ovat Kallion Opistotalo, Kaapelitehdas Ruoholahdessa, Kanneltalo Kannelmäessä, Malmitalo ja Oulunkylätalo. Joihinkin paikkoihin pääsemiseksi tarvitaan saattaja. Hätiin voi kutsua myös opisto-isännän, jonka numero on ovenpielessä, ainakin Silkkikutomossa.

Stoassa opiston ovella ja väliovella ei ole automaattitoimintoa. Itäkeskuksen sillan Stoaan vievä hissi on jatkuvasti rikki; se on liian pieni ja pimeä. Lisäksi se on vaarallinen, sillä hissin lattiataso jää hyvin korkealle katutasosta. Tämä aiheuttaa sekä näkövammaisille että rollaattorin ja pyörätuolin käyttäjille kaatumisvaaran.

Oulunkylän Seurahuoneelle, joka toimii asukastalona, en sähköpyörätuolin käyttäjänä olisi päässyt sisälle siellä pidettäviin tilaisuuksiin tai Oulunkylä-Seuran johtokunnan kokouksiin, ellei seura olisi vaikuttanut irrallisten teräsluiskien saamiseksi sisäänkäyntiin.

Kerro lukijalle selkeästi kuka olet ja miksi juuri sinä olet asiantuntija kirjoittamassasi jutussa. Lehteen on hyvä kirjoittaa kansantajuisesti lyhyitä ja nasevia lauseita käyttäen. Suunnittele haastattelut huolellisesti ja yhdessä haastateltavan kanssa. Olen vuosien varrella saanut joitakin juttujani hylättyinä takaisin, koska olen unohtanut yhden tärkeän kurssilta saamani ohjeen: Mieti keille kirjoitat, sillä tämä ratkaisee jutun sisällön.

Anja Soininen (toiminut Oulunkylä-Seuran johtokunnassa ja sosiaalityöntekijänä):

Helsingin työväenopiston opistolaisyhdistys ry:n

sääntömääräinen

SYYSKOKOUS

**pidetään lauantaina 26.11.2016 kello 14.00 Opistotalolla
Helsinginkatu 26, 00530 Helsinki.**

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat, joihin kuuluvat toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2017, sekä toimihenkilöiden valinta erovuoroisten tilalle.

Muistathan ottaa mukaasi jäsenkortin.

Kokouskahvit tarjotaan Oppiskahviossa.

Tervetuloa mukaan päättämään tulevasta toiminnasta!

Hallitus

Elojuhlan viettoa palsta-alueella

Teksti: Helena Grönlund,

Kuvat: Markus Sohlström, Eija Inglis

Palsta-alueella vietettiin 20.8. sadonkorjuukauden perinteistä elojuhlaa kauniissa kesäsäässä. Palstaviljelijät olivat kiitettävän suurella joukolla rientäneet paikalle, vaikka kaupungissa näin syyskesällä riittää muitakin kiinnostavia tapahtumia.

Päivän mittaan laulettiin yhdessä Eija Inglisin ja Pirkko Thomassonin äänenjohdolla kauneimpia yhteislauluja (viereisessä kuvassa). Kultakurkkujen lepuuttaessa äänihuuliaan kuultiin kesäistä haitarimusiikkia kaiuttimista.

Useissa yhdistyksen tilaisuuksissa järjestään arpajaisia, niin myös elojuhlassa. Arpajaisvoitot oli saatu lajoituksina. Oppiskahvio oli yksi lahoittajista. Tilaisuuteen oli kutsuttu myös toisia yhdistysaktiivieja.

Arvat myytiin lähes kaikki, Merjan ja Riitan toimiessa myyjinä kierrellen jopa palstoillakin.

Eiväthän kunnon puutarhajuhlat voi onnistua ilman hyvää ruokaa ja juomaa. Suolaisen nälkään tarjolla oli vihanneswokkia ja makkaraa. Sen päälle vielä maittavat muurinpohjaletut hilloilla ja kermavaahdolla. Tietysti tarjolla oli myös kahvia ja Johannan tuomaa juustokakkua. Saimme lisäksi kakkua ja kääretorttua tarjottavaksi kaikille osallistujille erään viljelijäpariskunnan leipomuksina.

Perinteiseen tapaan paikallinen hunajantuotaja oli pystyttänyt myyntipöytänsä. Hunajan ovat valmistaneet palsta-alueella pörräävät mehiläiset kesän kukista. Moni on varmaan nähnytkin niiden tuotantolaitokset palsta-alueen pohjoispäässä.

Yhdistyksen 100-vuotisjuhlavuosi lähestyy – kolmas historiikki tekeillä

Opistolaisyhdistyksen 100-vuotisjuhlavuosi on jo ihan nurkan takana. Varsinainen merkkipäivä on 24.2.2020. Juhlavuoden valmisteluja on jo aloitettu ja syyskuussa on käynnistynyt yhdistyksen historian kolmannen osan, vuosien 1995-2020, kokoamistyö. Lisäksi tarkoitus on laittaa kaikki kolme historiikkia yksiin kansiin. Yhdistys on palkannut 15.9.-14.12.2016 Virpi Kallaksen keräämään kirjan aineistoa esim. arkistoista ja haastattelemaan opistolaisia sekä kirjoittamaan kirjan. Työ etenee niin, että syksyllä kirjaan kootaan materiaali ja keväällä 2017 tapahtuu varsinainen kirjan kirjoittaminen. Vuoden 2019 syksyllä päivitetään vielä kirjan tiedot.

Marja-Liisa Putkosen kirjoittaman Helsingin työväenopiston Opistolaisyhdistys ry 75 vuotta – Historiikki vuosilta 1981-1994 päättyy sanoihin: ”Vaikka onkin vaikea ennustaa, millainen on se opistolaisyhdistys, joka juhlii 100-vuotispäiväänsä v. 2020, pidän selvänä, että juhlat aikanaan järjestetään. Toivottavasti tulevaisuuden yhdistyksessä on ripaus traditiota, paljon opistohenkeä ja innokkaita ihmisiä ideoimassa palveluja, jotka ovat sen ajan opistolaisille tärkeitä.”

1.1.1992 voimaan tulleiden Opistolaisyhdistyksen sääntöjen mukaan yhdistyksen tarkoituksena on tukea ja innostaa työväenopistolaisia heidän pyrkimyksissään järjestelmälliseen opiskeluun, ylläpitää ja kehittää toveruutta työväenopistolaisten keskuudessa sekä edistää aikuisopiskelun kaikin puolista kehitystä kaupungin väestön keskuudessa. Yhdistys toimii opettajien kanssa yhdessä opiston ja opiskelijoiden välillä. Monien elämään Opistolaisyhdistys onkin vaikuttanut merkittävästi. Vuosien varrella toiminta on myös muuttunut, toisten toimintamuotojen hiipuessä ja toisten vahvistuessa. 100-vuotismerkkipäivän lähestyessä kolmanteen historiikkiin pyritäänkin keräämään mahdollisimman paljon opistolaisten kokemuksia ja ajatuksia.

Kaikkien opistolaisten kokemukset ja muistot ovat tärkeitä. Jos olet kiinnostunut osallistumaan historiikin tekemiseen kertomalla muistoja yhdistyksestä tai sinulla on vaikka valokuvia yhdistyksen tapahtumista, niin olethan yhteydessä Virpi Kallakseen p. 040 6897 112, virpi.kallas@pp.inet.fi tai Helsingin työväenopiston Opistolaisyhdistys Virpi Kallas, PL 5300, 00099 Helsingin kaupunki. Voit ilmoittaa halukkuutesi haastatteluun myös Opistolaisyhdistyksen hallituksen jäsenille esim. Ritva Nuutinen p. 040 555 5062, ritva.nuutinen@luukku.com

Opistolaisyhdistyksen Oppiskahvio

Oppiskahvio palvelee Opistotalon toisessa kerroksessa opiston opintokauden aikana.

Ma – To klo 9.30 – 20.00
Pe klo 10.00 – 16.00

Oppiskahviossa on saatavana päivittäin itse leivottuja leivonnaisia, suolaisia vitriinituotteita sekä keittolounasta ja salaattiannoksia alkaen klo 11.00.

Yhteystiedot:
Riitta Ronkainen-Lowe, emäntä
Oppiskahvio/ 2. kerros
Käyntiosoite:
Helsinginkatu 26, 00530 Helsinki
Gsm 050 447 4770
oppiskahvio@opisto.hel.fi

*Opistolaisyhdistyksen jäsenkortilla **Mundo-kahvi** erikseen kassalta tilattuna*

1,80 €
(2,10 € normaalisti)

Tervetuloa virkistymään kahvioomme!

YHDISTYKSEN RETKET 2016

Helsingin työväenopiston opistolaisyhdistys Retkeilytoimikunta
osoite: Helsinginkatu 26, 00500 Helsinki. Raitiovaunut 1A, 2, 3, 8, 9
Tili- ym. tiedot retkeily sivun lopussa!

RETKET 3 – 2016

LOKAKUU

- TO 27.10. MUSIIKKIA - NÄYTTELY** Hakasalmen huvilassa Opastettu kierros tarjoaa välähdyksiä musiikin moninaisuudesta Helsingissä ennen ja nyt. Opastuskierros alkaa klo 14.00 Kokoontuminen Hakasalmen huvilan edessä Mannerheimintie 13b Kansallismuseota vastapäätä **klo 13.50**
Hinta 4 € (Viite 8756) Sinikka Ilmaranta, 050 5114513, sinikka.ilmaranta@gmail.com
- LA 29.10. ESPOON KAUPUNGINTEATTERI - Meidän luokka**
"Maidän luokka" näytelmä Revontulihallissa Revontulentie 8, Espoo.
Esityksen kesto on avoin. Esitys alkaa klo 14.00. Maidän luokka on vahva ja koskettava kertomus luokkatovereista, joiden kohtalot kietoutuvat toisiinsa. Tositapahtumiin perustuva tarina sijoittuu Puolaan ja kulkee vuodesta 1935 vuoteen 2003. Yhteiset lapsuuden leikit päättyvät, kun sota alkaa. Kampista Revontulihalliin pääsee linjoilla 105, 107, 109 ja 110. Jää kyydistä Tennispuiston pysäkillä, joka on lähinnä teatteria.
Hinta 48,00 € (viite 8837) sisältäen väliaikatarjoilua.
Sitovat ilmoittautumiset s-postilla ja maksu 29.9 mennessä
Tuula Halmirinne. tuula.halmirinne@pp.inet.fi

MARRASKUU

- KE 9.11. LUONNONTIETEELLINEN MUSEO**
Kokoontuminen **klo 13.00** museon edessä, Pohjoinen Rautatiekatu 13.
Hinta 11 € (viite 8772) Matti Huttunen, 040 8324302, mk.huttunen@pp.inet.fi
- TO 10.11. TUTUSTUMISKIERROS OBSERVATORIOSSA** Mielenkiintoinen opastuskierros itse vanhaan rakennukseen ja tähtitiedettä käsittelevään näyttelyyn sekä näemme planetaarioesityksen. Mukaan kierrokselle mahtuu 20 henkilöä. Opastus alkaa klo 14.00, kokoontuminen Tähtitorninmäellä Kopernikuksentie 1 Observatorion edessä **klo 13.50**.
Hinta 4 € (Viite 8756) sis. opastuksen. Pääsymaksun jokainen hoitaa itse kassalla - alennusryhmät ja museokortin omistajat huomioiden. Sinikka Ilmaranta, 050 5114513 sinikka.ilmaranta@gmail.com
- LA 19.11. LAHDEN KAUPUNGINTEATTERI – Vertigo**
Lähtö opistolta **klo 9.30**. Lounas klo 11.00 ravintola Teivaan lokki. näytelmä on Hitchcockin menestyselokuvan Vertigon pohjalta tehty. Se on huimaava mysteeri pakkomielleestä ja kuvankauniista naisesta.
Hinta 72 € / jäsenhinta 67 € (viite 8772) Matti Huttunen, 040 8324302, mk.huttunen@pp.inet.fi
- TO 24.11. VIERAILU JA OPASTUS SUOMEN KIRJALLISUUDEN SEURAN KIRJASTOON** Kirjasto sijaitsee upeassa vanhassa talossa Kruunuhaassa. SKS: arkisto ja kirjasto ovat kaikille avoimia. Opastettu kierros tutustuttaa meidät itse vanhan rakennuksen historiaan sekä sen kokoelmiin. Kokoontuminen rakennuksen edessä Hallituskatu 1, **klo 13.50**. Opastus alkaa klo 14.00
Hinta 2€ (Viite 8756) Sinikka Ilmaranta, 050 5114513, sinikka.ilmaranta@gmail.com

Retkilippuja myydään ja ilmoittautumisia vastaanotetaan opistolla kahviossa 2 krs ja kahvion ollessa suljettuna ala-aulassa. Maksu maksetaan käteisenä ja tasarahalla. Myyntipäivät: 25.10./ 1.11/ 15.11 ja 29.11 klo 16.00 -17.00

Suosittelaa ilmoittautumista sähköpostilla retken yhteyshenkilölle ja maksua tilille.
Tili: FI94 8000 1901 2344 77, Maksun saaja: HTO Retkeily. Käytä retken viitenumeroa.
Laita vielä viestiosaan retken nimi ja oma nimesi. Jos maksaja on henkilö, joka ei ole retkelle lähtijä, siitä on ehdottomasti ilmoitettava retken vetäjälle. Marraskuun alussa ilmestyy uusi esite.
Liity sähköpostilistalle os. sipsukoponen@hotmail.com

Helsingin työväenopiston opistolaisyhdistys ry

JÄSENETUJA

Opistolaisyhdistyksen jäsenyys kannattaa. Jäsenyys on ilmainen. Käy täyttämässä jäsenkortti opiston toimipisteissä. Lisätietoja opistolaisyhdistyksestä ja opistoisänniltä.

Alennus edellyttää työväenopiston taideopiskelijaleimalla tai opettajan varmistuksella varustettua opistolaisyhdistyksen jäsenkorttia tai taidekurssin maksukuittia.

Kehysgalleria Art & Frame

- **20% normaalihintaisista tuotteista**
Kehystystä, kehyksiä, lasia, paspis-pahvia, -leikkureita, kaikki kehystyksen tarvikkeet ja työkalut.
Kaapectehdas Tallberginkatu 1 E Hki 18
Puh. 040 562 1041 Seppo Sinkkonen
Avoimna: ti-pe 10-17

Uudenmaankadun akryyli ja DIVERSE

- **10% normaalihintaisista tuotteista**
Erinomainen valikoima taiteilijatarvikkeita: Golden Paints, Koh-I-Noor, Saunders Waterford, Rublev, jne.
Värejä, papereita, telineitä, siveltimiä, ym. tarvikkeita.
Uudenmaankatu 11 Hki 12
Puh. 045 8485005
www.diverse.fi, shop@diverse.fi
Avoimna: ti-pe 11.00-17.30, la 12-16 su-ma suljettu.

Tuubi Oy

- **10% normaalihintaisista tuotteista**
Hyvä valikoima tarvikkeita harrastajalle ja ammattilaiselle.
Lönnrotinkatu 23 Hki 12
Puh. 09-4182 2200 www.tuubi.com
email: tuubi@tuubi.com
Avoimna: ark. 10-17.30, la 11-18

Taidetarvikeliike Giotto

- **20% normaalihintaisista tuotteista.**
Alennus ei koske tarjoustuotteita.
Taiteilijatarvikkeita monipuolinen valikoima.
Mechelininkatu 16 Hki 10
Puh. 09406 473 info@giotto.fi
www.giotto.fi
Avoimna: ma-pe 9.30-17.30, la 10-14

Tempera Oy

- **10-20% normaalihintaisista tuotteista**
Tunnetusti monipuolinen valikoima taiteilijatarvikkeita.
Puh. 096129 290 www.tempera.com
myynti@tempera.com
Uudenmaankatu 16 Hki 12
Avoimna: ma-pe 9-18, la 10-15

Taidemaalariiliton tarvikemyynti

- **20% normaalihintaisista tuotteista**
Valikoima korkealaatuisia tarvikkeita.
Erottajankatu 9 B Hki 13 - sisäpiha
Puh. 09 - 6811 0511
www.painters.fi/tarvike.html
email: tmltarvikkeet@artists.fi
Avoimna: ma-to 9.15-17, pe 12-17

Taide- ja kehysliike Kamiter-Ars Oy

- **10% normaalihintaisista tuotteista**
Taiteilijatarvikkeita ja kehystystä.
Helsinginkatu 6 Hki 50
Puh. 09 710 048,
tiina.tainio@kartiina.fi
Avoimna: ti-pe klo 10-18 la 10-14
Myös mahdollisuus järjestää näyttelyitä yksin tai yhdessä

Taidekehystämö, taiteilija-tarvikkeita Snow White Oy

- **20% normaalihintaisista tuotteista**
Laaja valikoina taiteilijatarvikkeita, värejä, kehyksiä, papereita, maalaus-pohjia ym...
Alennus ei koske kehystämispalveluja.
Hämeentie 2 M 1 Hki 53
- hallia vastapäätä Puh. 09762 083
Avoimna: ma-pe 9-18, la 9-15

OMPELUN JA KÄSITYÖN ERIKOISLIIKKEET

Lankamaailma

Kurssimaksun kuitin esittämällä
- **10% alennuksen normaalihintaisista neulelangoista ja kudontamateriaaleista.** Alennus ei ole voimassa verkkokaupassa.
Liikekeskus Ogeli,
Kylänvanhimmantie 29 Hki 64.
Puh. 09 774 1177
www.nordiaprodukter.fi
www.lankamaailma.fi
info@lankamaailmanordia.fi
Aukioloajat: ma-pe 9-19, la 10-16, su 12-16

Ullaka Oy

- **10% verkkokaupan ostoksista.** Alennuksen saa tarjouskoodilla.
Koodi: OPISTO 16S lisätään verkkokaupassa ostoskorin ensimmäisellä sivulla Tarjous-koodit-kenttään. Se on voimassa vuodenloppuun saakka. Minimi-tilaus: vähintään €20 tilaus oikeuttaa alennukseen. Toimitusmaksu: €3,50/tilaus riippumatta tilauksen koosta
www.ullaka.fi Sienitie 46 Hki 76.
Puh: 010-2355200
Email: asiakaspalvelu@ullaka.fi
Myös tilauksen nouto onnistuu sopimalla noutoajan puh. 0102355200.
Nouto-osoite: Sienitie 46, Hki 76.

Taidetarvikeliike Farbe Oy

- **20% normaalihintaisista tuotteista**
Taiteilijatarvikkeita monipuolinen valikoima.
Kaapectehdas Tallberginkatu 1 C, 2.krs, Hki 18 Puh. 09694 9791
www.farbe.fi, farbe@kolumbus.fi
Avoimna: ma-pe 11.15-17.45, la 11.15-14.00

Kansalaisopistojen liiton KOL:n ansiomerkin saajat

Arvomerkkin saajat: vas. Liisa Helimäki-Moberg, Eeva-Maria Kiljunen, Leena Hellgrén, Raimo Lähdesmäki, Virpi Peiponen, Helena Grönlund, Tuula Halmirinne, Riitta Huber, Timo Kyllönen. Takana Markus Sohlström.
Hallituksen puheenjohtaja Ritva Nuutinen.

Opistolaisyhdistyksen hallitus anoi Kansalaisopistojen liitto KOL:n ansiomerkkejä aktiivi jäsenilleen yhdistyksen ja sitä kautta opiskelijoiden hyödyksi tehdystä työstä.

Monet henkilöt ovatkin vuosikymmenet uutterasti toimineet eri tehtävissä yhdistyksen sääntömääräisten asioiden hoitamisessa. Merkit jaettiin yhdistyksen vuosikokouksessa 24.3.2016.

Kiitos kaikille merkkien saajille.

Kotisivu: www.opistolaisyhdistys-helsinginsto.fi
Sähköposti: opistolaisyhdistys@opisto.hel.fi

Kotisivu: www.opistolaisyhdistys-helsinginsto.fi
Sähköposti: opistolaisyhdistys@opisto.hel.fi

Hallitus vuonna 2016

Tehtävänimike	Nimi	Sähköposti	Puhelinnumero
Puheenjohtaja	Ritva Nuutinen	ritva.nuutinen@luukku.com	040 555 5062
Varapuheenjohtaja	Viljami Wiirilinna	viljami@wiirilinna.net	040 828 3352
Sihteeri	Leena Hellgrén	leenam.hellgren@luukku.com	040 847 9637
Varasihteeri	Eija Inglis	eija.inglis@gmail.com	050 443 4348
Tiedotussihteerit	Riitta Huber ja	riitta.huber@hotmail.com	050 324 3726
	Merja Eklund	merja eklund@hotmail.com	050 565 9354
Taloudenhoitaja	Markus Sohlström	markus.sohlstrom@taloverkot.fi	040 549 7935
	Teemu Björckbacka	tbjorkba@welho.com	040 575 4717
	Tuula Halmirinne	tuula.halmirinne@pp.inet.fi	
	Virpi Peiponen	virpipeiponen@hotmail.com	046 556 6883
	Annikki Piilonen	annikki.piilonen@pp.inet.fi	044 527 0450
Jäsensihteeri	Raili Salonen	raili.i.salonen@luukku.com	09 325 1629

Toimikunnat vuonna 2016

Kahvilatoimikunta	Pj Ritva Nuutinen	ritva.nuutinen@luukku.com	040 555 5062
Palstatoimikunta	Pj Teemu Björckbacka	tbjorkba@welho.com	040 575 4717
- palstarekisteri	Virpi Peiponen	virpipeiponen@hotmail.com	
Retkeilytoimikunta	Pj Matti Huttunen		040 832 4302/694 2059
Seniorikerho	Raili Salonen	raili.i.salonen@luukku.com	09 325 1629
Tiedotustoimikunta	Riitta Huber ja Merja Eklund		
Itäkeskus-Vuosaari, Herttoniemi toimikunta	Pj Torsti Tuominen	tuominen.torsti@gmail.com	050 570 6442
Kallio toimikunta	Pj Merja Eklund	merja eklund@hotmail.com	050 565 9354
Oulunkylä-Maunula toimikunta	Pj Annikki Piilonen	annikki.piilonen@pp.inet.fi	044 527 0450
Ruoholahti toimialue	Yhteyshenkilö Eija Inglis	eija.inglis@gmail.com	050 443 4348
Kannelmäki-Haaga toimialue	Yhteyshenkilö Riitta Huber	riitta.huber@hotmail.com	050 324 3726
Malmi toimialue	Yhteyshenkilö Merja Eklund	merja eklund@hotmail.com	050 565 9354

Vastaava toimittaja: Ritva Nuutinen
Lehden taitto: Päivi Airas
Painopaikka: Helsingin Painopalvelut Oy

Jouluyönä isännän pöydässä

Teksti: Minna

Kuva: Päivi Airas

Kynttilän liekki lepattaa tuvan pöydän päässä ja valo heijastuu ikkunaan. Jouluaaton yö on jo pimentynyt. Talvimyrsky on riehunut koko päivän. Sähköt ovat poikki ympäri maakuntaa. Ulkona liikkumisesta on varoitettu uutisissa. Vieraiden matka tyssäsi kaatuneeseen puuhun jo alkumatkasta. Istun yksin pöydän ääressä ja juon glögiä. Sähköjä ei ole ollut enää moneen tuntiin ja hella lämmittää tupaa. Hellan luukusta kajastaa liekkien valo. Puuhellalla sain kaikki jouluruuat valmistettua ja pidettyä pirtin lämpimänä. Nyt ei sitten vieraita tullutkaan. Radion patterit ovat loppu. Luen kynttilänvalossa kaapista löytyneitä vanhoja sanomalehtiä.

Kynttilän liekki lepattaa voimakkaasti ja se muuttuu utuiseksi. Samassa kynttilä muuttuu vanhanaikaiseksi käsinvaletuksi kynttiläksi ja alkaa savuttaa. Se on puisessa kynttilänjalassa. Pöydän toiselle puolelle ilmestyy savinen kuppi, muki ja puinen lusikka. Nostan katseen lehdestä. Edessäni istuu tanakka vaaleahiuksinen nainen. Naisella on vahva tukka moneen kertaa pään ympäri palmikoituna. Vahvan otsatukan alla on tummansiniset silmät, jotka katsovat minua tutkivasti. Hän lusikoi savilautaselta ohrapuuroa. Naisella on yllään rohdinpaita ja sen päällä villakan-kaasta liivihame. Porstuan porraspuu narahtaa. Sisään astuu sarkahousuinen isokokoinen mies. Nahkaiset saappaat jalassaan ja villainen paita päällään. Mies istuu pöydän päähän, viereeni.

Asettaa pöytään savisen pullon. Se on riikalaista vodkaa. Löysin tuon pullon porstuan lattialautojen alta. Mies avaa pullosta korkin ja kaataa omaan saviseen mukiinsa. Kohottaa lasia minua kohti ja nyökkää. Kurkotan omaa tsaikkalasiani häntä kohden. Hienostunut ele. Mies tarttuu lusikkaansa ja syö hänkin ohrapuuroa.

Katselen ympäri tupaa. Katossa lampun paikalla on oikea olkihimmeli. Takaseinällä on paksu tummasävyinen raanu. Lattialla on kirkkaita räsymattoja. Päätyikkunan edessä on joulukuusi ja siinä aidot kynttilät, jokunen olkinen koriste. Hellani on kadonnut ja siinä onkin vanha uuni. Pitkät koivuhalat palavat uunin perällä ja kolmijalassa porisee puuropata.

Kitkerä haju tunkeutuu sieraimiini. Mies on laittanut piipuksi. Istuu siinä vanhalla tuolilla vahvasti taaksepäin nojaten ja jalat ristissä. Piipun pesä hehkuu välillä punaisena. Nainen nousee pöydästä ja menee porstuaan. Kaapin ovi käy. Minä purin kaapin omin käsin pari vuotta sitten. Nainen tulee tupaan kädessään koivutuohinen kori. Hän asettaa eteeni ruskeita pipareita, sokeripipareita, ranskalaisia vohveleita, aleksanterinleivoksia ja marsipaanileivoksia. Nämä ovat varmaan Linnaisten kartanon joulupöydästä.

Nainen hymyilee minulle ja nyökkäilee kohti leivonnaisia. Tarjoaa niitä minulle. Ojennan käte-

ni sokeripiparia kohden. Se maistuu pehmoiselle ja sokerille. Minun tekee mieli vielä aleksanterinleivosta. Nainen ja mies syövät vain ruskeita pipareita. Otan vielä leivoksen. Se maistuu vadelmalle ja makealle. Se on niin kuohkeaa, että sulaa suuhun.

Tuuli kolistelee nurkissa. Herään tuvan seinusenpenkiltä. Tuvassa leijuu piipputupakan tuoksu. Glögilasini on yksin pöydällä. Nousen penkiltä.

Kokeilen valoja ja sähköt ovat palanneet. Laitan hellaan tulet. Kävelen tuvan pöydän viereen. Pel-lavaisella pöytäliinalla on leivosmuruja ja liinalle on valunut steariini. Siinä samassa porstuasta kuuluu kolinaa. Vieraat työntyvät sisään paketteineen. - Me tultiin nyt. Sinähän oot kuin aaveen nähnyt. Eihän me nyt sua yksin jouluna jätetä. Tultiin heti kun tiet oli saatu auki.

-En minä yksin ollut. Istuin isännän pöydässä.

*Opistolaisyhdistys toivottaa
kaikille lukijoilleen
Hyvää Joulua ja Uutta Vuotta*

www.opistolaisyhdistys-helsinginsto.fi
[Sähköposti: opistolaisyhdistys@opisto.hel.fi](mailto:opistolaisyhdistys@opisto.hel.fi)